

Pomorze **Zachodnie**

WOJEWÓDZKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

NA LATA 2026-2030

**Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
w Szczecinie**

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin

tel.: (48) 91 42 53 600, (48) 91 42 53 605

www.wzp.pl

Adres do korespondencji:

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40

70-421 Szczecin

Powielanie i przedruk tekstów zamieszczonych w publikacji
nie podlega ograniczeniom pod warunkiem podania źródła

Opracowanie ROPS: Katarzyna Budzeń, Magdalena Szatanik

Zdjęcie na okładce pochodzi z zasobów Adobe Stock

Szanowni Państwo,

przemoc domowa jest jednym z najbardziej dotkliwych i złożonych problemów społecznych, naruszającym podstawowe prawa człowieka, poczucie bezpieczeństwa oraz integralność rodziny. Jej skutki wykraczają daleko poza wymiar indywidualny, wpływając na kondycję społeczną wspólnot lokalnych oraz jakość życia całego regionu. Dlatego przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga konsekwentnych, systemowych i długofalowych działań, opartych na odpowiedzialności instytucjonalnej oraz solidarności społecznej.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jest wyrazem wspólnej troski o bezpieczeństwo mieszkańców naszego województwa. Stanowi on jednocześnie ramę dla rozwoju nowoczesnego, spójnego i kompatybilnego systemu wsparcia, w którym kluczową rolę odgrywają interdyscyplinarność działań, partnerstwo instytucjonalne oraz komplementarność podejmowanych inicjatyw. Tylko poprzez skoordynowaną współpracę administracji publicznej, służb społecznych, systemu ochrony zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości oraz organizacji pozarządowych możliwe jest skuteczne reagowanie na zjawisko przemocy oraz zapewnienie realnej pomocy osobom jej doświadczającym.

Szczególnego znaczenia nabiera także rozwijanie profesjonalnych kompetencji służb, wzmacnianie mechanizmów wczesnej identyfikacji przemocy oraz budowanie społecznej wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka. Przeciwdziałanie przemocy domowej nie jest bowiem wyłącznie zadaniem instytucji – jest również wspólną odpowiedzialnością całej wspólnoty.

Pragnę wyrazić uznanie wszystkim osobom i podmiotom, które na co dzień podejmują trud pracy na rzecz ochrony osób doświadczających przemocy oraz budowania bezpieczniejszego środowiska życia dla mieszkańców naszego regionu. Państwa zaangażowanie, profesjonalizm i wrażliwość stanowią fundament skutecznego systemu wsparcia.

Jestem przekonany, że realizacja niniejszego Programu przyczyni się do dalszej integracji działań podejmowanych w skali regionalnej, wzmocnienia interdyscyplinarnego charakteru współpracy oraz zwiększenia efektywności systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Naszym wspólnym celem pozostaje bowiem budowanie województwa opartego na poszanowaniu godności, bezpieczeństwa i wzajemnej odpowiedzialności.

Z wyrazami szacunku

Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	4
1. WPROWADZENIE.....	4
2. PODSTAWOWE POJĘCIA.....	6
3. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	8
4. MISJA I MODEL REALIACJI PROGRAMU	10
5. PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA	11
5. ANALIZA SWOT – MOCNE I SŁABE STRONY	55
6. CEL, PRIORYTETY, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI.....	63
7. PARTNERZY REALIZACJI PROGRAMU.....	68
8. FINANSOWANIE, MONITORING, EWALUACJA	69
9. SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	71

WYKAZ SKRÓTÓW

- **GUS** - Główny Urząd Statystyczny
- **KWPS** - Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie
- **NK** - Niebieska Karta
- **OZPS2024WZ** - Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024 dla województwa Zachodniopomorskiego
- **ZUW** - Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki

1. WPROWADZENIE

Przemoc domowa pozostaje jednym z najpoważniejszych problemów społecznych współczesnego świata. Dotyka osób w różnym wieku, niezależnie od płci, sytuacji materialnej czy pozycji społecznej. Narusza podstawowe prawa człowieka, podważa poczucie bezpieczeństwa i zaufania społecznego, a jej skutki odczuwają nie tylko osoby bezpośrednio jej doświadczające, lecz także całe rodziny i społeczności lokalne. Zjawisko to wymaga zdecydowanej reakcji instytucji publicznych oraz współpracy wielu podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

W odpowiedzi na te wyzwania Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego podejmuje działania zmierzające do budowania spójnego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Wyrazem tych działań jest Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026–2030, zwany dalej Programem, który stanowi dokument wyznaczający kierunki polityki regionalnej w zakresie zapobiegania przemocy domowej oraz wsparcia osób jej doświadczających na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Program powstał w oparciu o analizę danych oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w regionie, a także w wyniku współpracy i konsultacji z przedstawicielami instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy. Dokument uwzględnia również zmiany w przepisach prawa wprowadzone w ostatnich latach, w szczególności nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 roku, które rozszerzyły zakres działań ochronnych oraz wzmocniły system wsparcia osób doświadczających przemocy.

Podstawę prawną opracowania Programu stanowi art. 6 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z którym do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej,
- inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- opracowywanie ramowych programów ochrony osób doznających przemocy domowej oraz ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych.

Integralną część Programu stanowią załączniki: Ramowy Program Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Ramowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową oraz Ramowy Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc Domową. Dokumenty te określają podstawowe standardy i kierunki oddziaływań podejmowanych w regionie wobec osób doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

Realizacja działań przewidzianych w Programie ma na celu zwiększenie skuteczności systemu przeciwdziałania przemocy domowej w województwie zachodniopomorskim poprzez wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej, podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania w tym obszarze, rozwijanie działań profilaktycznych oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom doznającym przemocy. Istotnym elementem jest również prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, ukierunkowanych na zmianę zachowań i zapobieganie dalszym aktom przemocy.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali tego zjawiska w województwie zachodniopomorskim. Osiągnięcie tego celu wymaga zaangażowania wielu partnerów – administracji publicznej, służb społecznych, wymiaru sprawiedliwości, organizacji pozarządowych, specjalistów oraz samych mieszkańców regionu.

Przemoc domowa nie jest bowiem wyłącznie problemem jednostki czy rodziny – jest problemem społecznym, którego ograniczenie możliwe jest jedynie poprzez wspólne, skoordynowane działania. Wdrażanie niniejszego Programu ma służyć budowaniu systemu wsparcia opartego na współpracy, profesjonalizmie i wrażliwości na potrzeby osób dotkniętych przemocą, tak aby województwo zachodniopomorskie było miejscem bezpiecznym do życia dla wszystkich jego mieszkańców.

2. PODSTAWOWE POJĘCIA

PRZEMOC DOMOWA¹. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Przemoc to celowe i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw innej osobie, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

JEST INTENCJONALNA. Przemoc jest zamierzonym i świadomym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby.

SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza a osoba ją stosująca - silniejsza.

NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE. Osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa drugiej strony (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).

POWODUJE CIERPIENIE I BÓL. Osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej strony na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że będąc poddaną takiemu oddziaływaniu ma mniejszą zdolność do samoobrony.

FORMY PRZEMOCY:

¹ Strona internetowa Instytutu psychologii Zdrowia „Niebieska Linia” 13.01.2026 r.: <https://www.niebieskalinia.pl/o-zjawisku-przemocy/formy-przemocy>.

PSYCHICZNA/EMOCJONALNA. Jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowaniu nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. Przykładem mogą być: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów i planów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, uniemożliwianie schronienia, degradacja werbalna czyli wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb i wulgaryzmów, straszenie zastosowaniem siły.

FIZYCZNA. Polega na naruszeniu nietykalności cielesnej lub niesie takie ryzyko. Przykłady: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, gaszenie papierosów na ciele, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, szarpanie np. za włosy lub uszy, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

SEKSUALNA. Dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżenie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus jako na bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania. Np.: gwałt, molestowanie seksualne, wymuszanie pożycia, obmacywanie, dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, uwagi i żarty o charakterze seksualnym, przymuszanie do oglądania treści charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.;

EKONOMICZNA. Dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby min. uniemożliwianiu podjęcia pracy zarobkowej i wymuszanie pracy nieodpłatnej, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczeniu rzeczy, zabieraniu pieniędzy, ograniczanie dostępu do zasobów rodziny, w przypadku wspólnej firmy na nieopłacaniu składek, ubezpieczeń i niewypłacaniu zarobionych pieniędzy, wymaganiu, by sprawozdawać się z każdej wydanej złotówki, pozbawieniu informacji na temat stanu majątku rodziny, zaciąganiu kredytów i pożyczek na wspólne konto, zmuszaniu do spłacania długów, sprzedawaniu rzeczy osobistych bądź wspólnych bez uzgodnienia itp.

ZANIEDBANIE. Dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega na min. na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

3. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026 – 2030 jest spójny z najważniejszymi polskimi i międzynarodowymi dokumentami regulującymi problematykę przeciwdziałania przemocy domowej. Podstawę prawną Programu stanowią:

Podstawy prawne

I. Konstytucja

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

II. Prawo międzynarodowe

2. Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284)
3. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
4. Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 961 z późn. zm.)

III. Prawo Unii Europejskiej

5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw
9. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

IV. Ustawy

10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 z późn. zm.)
13. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 236 z późn. zm.)
14. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 468 z późn. zm.)
15. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 383 z późn. zm.)
16. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 490 z późn. zm.)
17. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.)

V. Rozporządzenia

18. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1165)
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870)

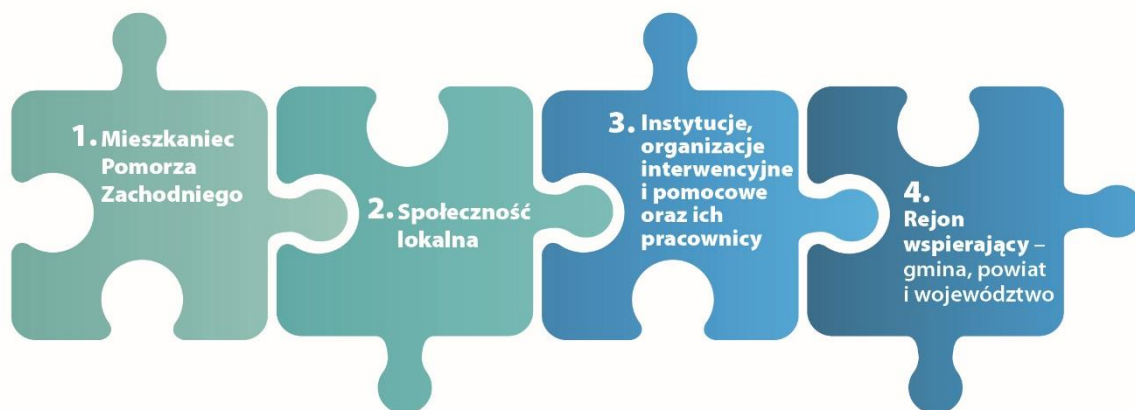
VI. Programy rządowe

20. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030
21. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021–2026

VII. Rekomendacje Rady Europy

22. Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R(85)4 z dnia 26 marca 1985 r. w sprawie przemocy w rodzinie.
23. Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R(90)2 z dnia 15 stycznia 1990 r. w sprawie środków społecznych dotyczących przemocy w rodzinie.
24. Rekomendacja Rady Europy 1450(2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie z 3 kwietnia 2000 r.
25. Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec.(2002)5 z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie ochrony kobiet przed przemocą

4. MISJA I MODEL REALIACJI PROGRAMU

Rys. 1. Misja i model realizowanego programu

Misją Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej realizowanego w województwie zachodniopomorskim jest budowanie skutecznego, skoordynowanego i stabilnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez tworzenie warunków oraz zapewnianie narzędzi umożliwiających podejmowanie kompatybilnych, interdyscyplinarnych i przynoszących trwałe efekty działań. Program ukierunkowany jest na ochronę osób doświadczających przemocy, wzmacnianie ich bezpieczeństwa oraz rozwój systemu wsparcia opartego na współpracy instytucji i społeczności lokalnych.

Podstawą realizacji Programu jest **model wielopoziomowego wsparcia**, w którym działania prowadzone są równolegle i spójnie na czterech wzajemnie powiązanych poziomach: mieszkańca regionu, społeczności lokalnej, instytucji i jej pracowników oraz **rejonu wspierającego**².

W centrum działań znajduje się **mieszkaniec naszego regionu** – osoba doświadczająca przemocy, osoba ją stosująca oraz członkowie rodziny. Program zapewnia ochronę, pomoc i wsparcie, a także wzmacnia samodzielność, poczucie bezpieczeństwa i sprawczość osób zagrożonych przemocą.

² **Rejon wspierający** – gmina, powiat i województwo – tworzące zaplecze organizacyjne, koordynacyjne i systemowe dla realizacji Programu. Jego zadaniem jest zapewnienie spójności działań, skuteczne wykorzystanie zasobów, monitorowanie i ewaluacja realizacji zadań oraz doskonalenie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Spółeczność lokalna stanowi istotne ogniwo systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania Programu koncentrują się na podnoszeniu świadomości społecznej, wzmacnianiu postaw odpowiedzialności i solidarności oraz rozwijaniu mechanizmów wczesnego reagowania i lokalnych inicjatyw wspierających.

Kluczową rolę w realizacji Programu odgrywają **instytucje, organizacje interwencyjne i pomocowe oraz ich pracownicy**, których kompetencje i profesjonalizm decydują o skuteczności podejmowanych działań. Program zakłada rozwój kwalifikacji i kompetencji kadr, standaryzację procedur, współpracę międzysektorową oraz dbałość o dobrostan osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

5. PRZEMOC DOMOWA – DIAGNOZA

Dane, które pozwalają na szacowanie zjawiska przemocy domowej, są gromadzone przez różne instytucje, które ustawowo podejmują działania mające na celu ograniczenie skali przemocy domowej. Są to dane pochodzące z interwencji przeprowadzonych przez organy ścigania i najczęściej obejmują informacje o interwencjach domowych, wszczętych procedurach „Niebieskie Karty” oraz postępowaniach w związku z przestępstwami związanymi z przemocą domową, aż po osądzenie sprawców.

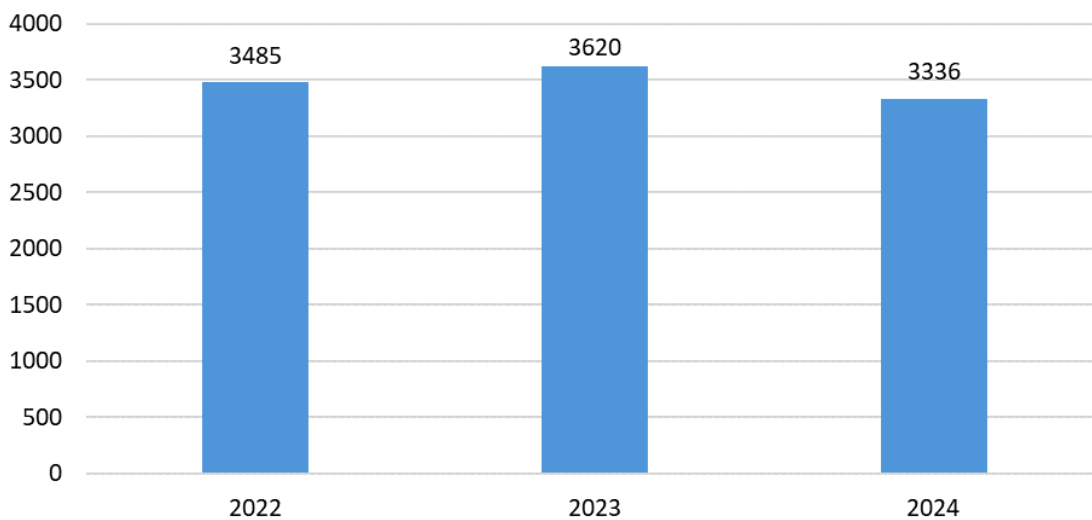
Drugim źródłem informacji są gromadzone przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki dane związane z przeprowadzonymi działaniami w zakresie interwencji kryzysowej, dotyczące działań zespołów interdyscyplinarnych, ochrony osób doznających przemocy oraz oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych na osoby stosujące przemoc. Informacje, na podstawie których można szacować zjawisko przemocy domowej, oparte są wyłącznie o dane zebrane z już podjętych działań. Biorąc pod uwagę psychologiczne aspekty, należy przypuszczać, że zjawisko przemocy domowej jest znacznie szersze niż pokazują to owe dane. Niestety, duża liczba przypadków przemocy wciąż nie jest zgłaszana. Może to mieć związek między innymi z psychologicznymi aspektami zjawiska przemocy (lęk, wstyd, poczucie bezradności u osób doświadczających przemocy) oraz z ciągłym przeświadczeniem, że przemoc dotyczy tylko spraw poważnych, skutkujących odniesieniem konkretnych obrażeń, najczęściej fizycznych .

Celem scharakteryzowania skali zjawiska przemocy domowej warto wziąć pod uwagę między innymi statystyki dotyczące procedury Niebieskie Karty. Niniejsze dane zostały opracowane z wykorzystaniem informacji demograficznych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, statystyk dotyczących wszczętych postępowania udostępnionych przez Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie oraz dane dotyczące zjawiska przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego udostępnione przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.

Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję w latach 2022 - 2024

Procedura „Niebieskie Karty” (art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej) została opracowana w celu podejmowania interwencji w środowisku zagrożonym przemocą domową. W okresie 2022-2024 liczba sporządzonych NK przez Policję (KWP) (wykres 1) wydaje się utrzymywać na stałym, stabilnym poziomie z nieznaczną tendencją wzrostową między 2022 a 2023 rokiem (wzrost o 3,9%) oraz z tendencją spadkową w okresie między 2023 a 2024 rokiem (spadek o 7,8%). W sumie w 2024 Policja sporządziła 3.336 Niebieskich Kart, w roku 2023 sporządzono 3.620 NK, a w 2022 zostało sporządzonych 3.485 NK.

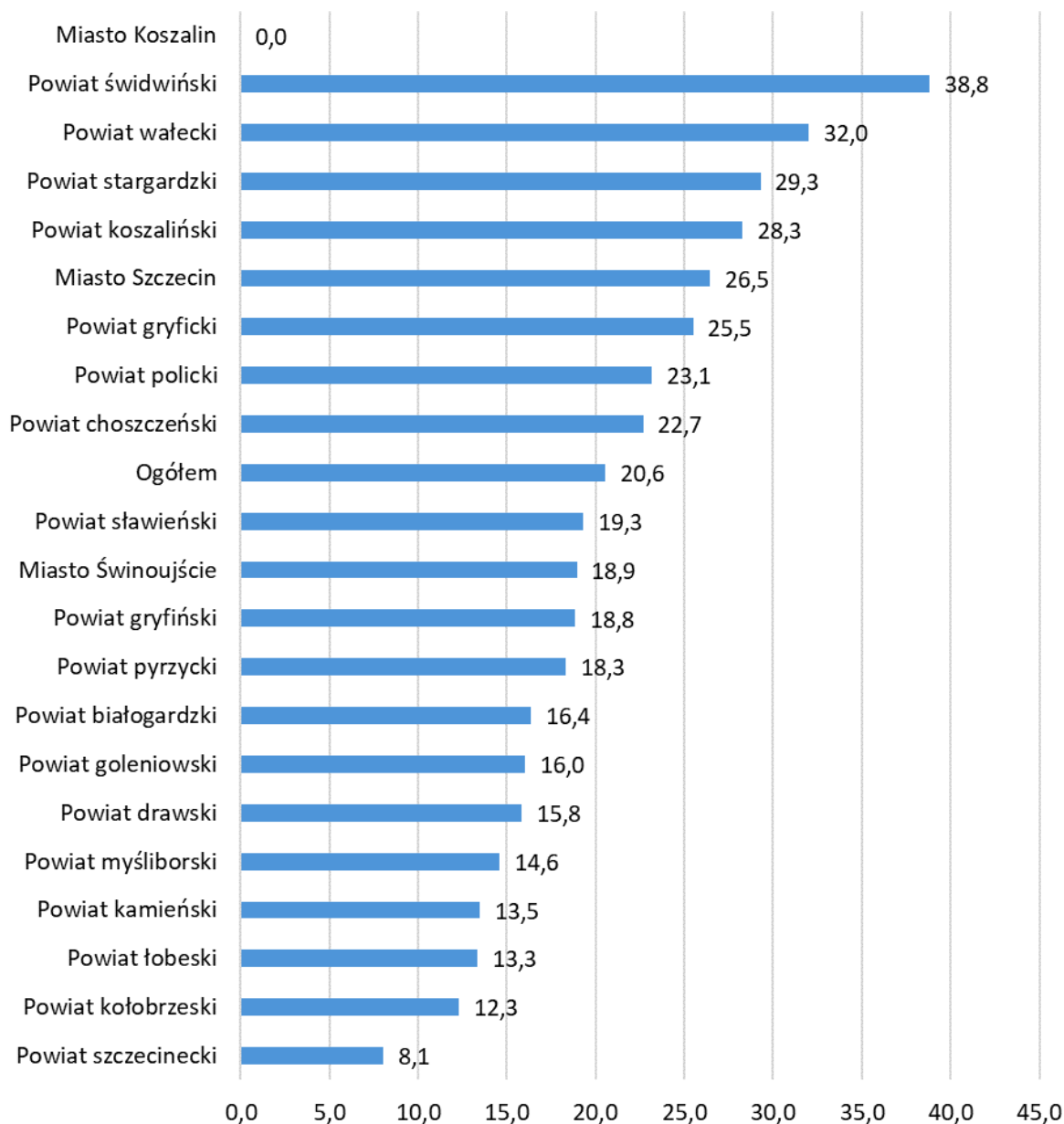
Wykres 1. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję w latach 2022 - 2024

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; opracowanie *Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego*.

Jeśli chodzi o ogólną liczbę sporządzonych Niebieskich Kart przez Policję w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców, to ogółem w roku 2022 współczynnik ten wyniósł 21,2. W roku 2023 wzrósł on do 22,2, a w roku 2024 spadł i osiągnął najniższą wartość w omawianym okresie - 20,6 (wykres 2). W obrębie poszczególnych powiatów w roku 2024 można zaobserwować dość duże zróżnicowanie w zakresie wartości opisywanego współczynnika.

Wykres 2. Współczynnik sporządzonych Niebieskich Kart na 10.000 mieszkańców w podziale na powiaty i jednostki administracyjne województwa zachodniopomorskiego

Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, opracowanie Diagnostyka przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Analizując powiaty o najwyższym wskaźniku sporządzonych Niebieskich Kart można zauważyć, że powiaty, w których najczęściej sporządzano NK to powiat świdwiński (38,8), wałecki (32), stargardzki (29,3) oraz koszaliński (28,3). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie szczecineckim (8,1).

Trendy w sporządzaniu Niebieskich Kart

Wartości wskaźników liczb NK sporządzonych w latach 2022 - 2024 przez Policję na 10.000 mieszkańców poszczególnych powiatów przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Wartości wskaźników sporządzonych przez Policję Niebieskich Kart na 10.000 mieszkańców w Województwie Zachodniopomorskim w podziale na powiaty i jednostki administracyjne w okresie 2022 - 2024

Powiat	2022	2023	2024
powiat białogardzki	19,7	20,7	16,4
powiat choszczeński	22,8	34,0	22,7
powiat drawski	20,2	16,4	15,8
powiat goleniowski	22,8	19,7	16,0
powiat gryficki	17,4	23,4	25,5
powiat gryfiński	21,0	22,1	18,8
powiat kamieński	13,5	14,0	13,5
powiat kołobrzeski	14,1	11,2	12,3
powiat koszaliński	29,8	22,5	28,3
powiat łobeski	21,9	17,4	13,3
powiat myśliborski	14,5	15,6	14,6
powiat policki	19,3	20,5	23,1
powiat pyrzycki	16,3	14,3	18,3
powiat sławieński	10,3	18,1	19,3
powiat stargardzki	31,0	31,7	29,3
powiat szczecinecki	7,8	6,2	8,1
powiat świdwiński	29,6	38,2	38,8
powiat wałecki	44,1	43,8	32,0
miasto Szczecin	27,1	30,5	26,5
miasto Świnoujście	22,6	15,7	18,9
Ogółem	21,2	22,2	20,6

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; opracowanie Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W przypadku poszczególnych powiatów można zaobserwować zróżnicowanie trendu dotyczące zmian wartości współczynnika NK na 10.000 mieszkańców rok do roku. Część powiatów odnotowała ciągle spadek wartości współczynnika rokrocznie w okresie 2022 - 2024.

Do takich powiatów należą:

- ➔ powiat drawski (spadek o 23% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 4% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ goleniowski (spadek o 16% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 23% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ łobeski (spadek o 26% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 30% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat wałecki (spadek o 1% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 37% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem).

Warto szczególną uwagę zwrócić na powiat wałecki, w którym w ciągu jednego roku odnotowano spadek aż o 37% przypadków. Powiat ten w latach 2022-2023 charakteryzował się najwyższym wskaźnikiem sporządzonych NK przez Policję (w 2022 współczynnik wyniósł 44,1, a w roku 2023 43,8) by w roku 2024 osiągnąć wynik 32. Tak nagły spadek może wskazywać zarówno na nagłe obniżenie się poziomu przemocy w powiecie, ale również na spadek wykrywalności zjawiska lub sposobu kwalifikowania zdarzeń jako właściwych do zastosowania procedury NK.

Pięć powiatów odnotowało, w oparciu o raporty Policji, wzrost wartości wskaźnika NK rok do roku. Są to:

- ➔ powiat gryficki (wzrost o 26% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 8% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat policki (wzrost o 6% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 12% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat sławieński (wzrost o 43% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 6% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat świdwiński (wzrost o 22% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i o 2% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem).

Pozostałe powiaty odnotowywały większe lub mniejsze fluktuacje w zakresie wartości wskaźników. Część powiatów odnotowywała spadek wartości wskaźnika sporządzonych NK w przeliczeniu na 1.0000 mieszkańców w okresie 2022 - 2023 i wzrost wartości wskaźnika w okresie 2023 - 2024.

Do takich powiatów należą:

- ➔ powiat białogardzki (wzrost o 5% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 27% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat choszczeński (wzrost o 33% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 50% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat gryfiński (wzrost o 5% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 17% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat kamieński (wzrost o 4% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 4% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat myśliborski (wzrost o 7% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 7% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat stargardzki (wzrost o 2% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 8% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),

- ➔ miasto Szczecin (wzrost o 11% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i spadek o 15% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem).

Interesującym zjawiskiem z perspektywy trendów obserwowanych w innych powiatach jest dynamiczna zmiana sytuacji w powiecie choszczeńskim. W latach 2022 - 2023 nastąpił wzrost o około jedną trzecią liczby sporządzonych NK na 10.000 mieszkańców, by w kolejnym porównywanym okresie 2023 - 2024 nastąpił spadek wartości wskaźnika o połowę.

Może to sugerować między innymi sprawną reakcję na duży wzrost liczby przypadków procedur NK lub zmianę sposobu kwalifikowania przypadków do procedury.

Innym przypadkiem wartym głębszego przeanalizowania jest sytuacja powiatu białogardzkiego. W pierwszym analizowanym okresie (lata 2022 - 2023) można było zaobserwować stabilną liczbę sporządzonych NK na 10.000 mieszkańców, by w drugim okresie odnotować spadek o 27% NK. Tak nagła zmiana wartości wskaźnika może sugerować wprowadzenie zmian w sposobie kwalifikowania przypadków do procedury NK lub wprowadzenie interwencji, które w sposób znaczący ograniczyły występowanie zjawiska przemocy na tym terenie.

Część powiatów z kolei odnotowywała wzrost wartości wskaźnika sporządzonych NK w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców w okresie 2022 - 2023 i wzrost wartości wskaźnika w okresie 2023 - 2024.

Do takich powiatów należą:

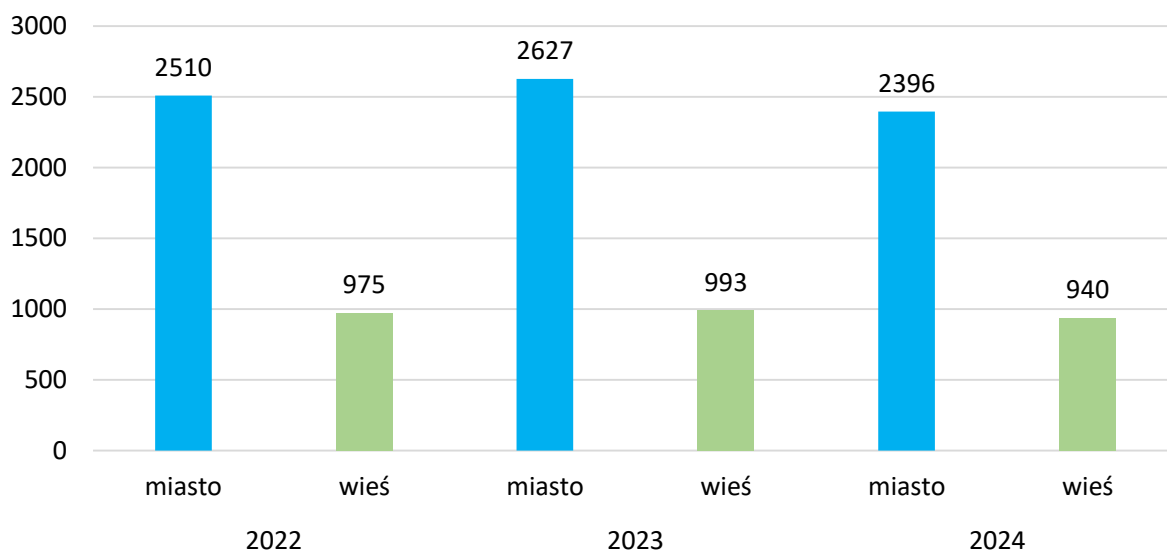
- ➔ powiat kołobrzeski (spadek o 26% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i wzrost o 9% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat koszaliński (spadek o 33% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i wzrost o 20% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat pyrzycki (spadek o 14% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i wzrost o 22% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ powiat szczecinecki (spadek o 26% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i wzrost o 23% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem),
- ➔ miasto Świnoujście (spadek o 44% w porównaniu między 2022 a 2023 rokiem i wzrost o 17% w porównaniu między 2023 a 2024 rokiem).

Powiaty te charakteryzują się stosunkowo dużą fluktuacją wartości, szczególnie w przypadku powiatu koszalińskiego. Warto rozważyć, z czego wynikają tak duże zmiany w obrębie kolejnych rocznych zestawień.

Przemoc w miastach i obszarach wiejskich

Według danych otrzymanych z KWP można zaobserwować, że stabilny poziom sporządzania NK dotyczy zarówno obszarów wiejskich, jak i miejskich (wykres 3). Można zaobserwować, że ponad połowa przypadków sporządzania NK przez Policję dotyczy miast.

Wykres 3. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję w latach 2022 - 2024

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; *Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego*.

Warto jednak przy okazji analizowania tego typu danych zestawić je z informacjami zamieszczonymi w Banku Danych Lokalnych dla województwa zachodniopomorskiego. Według informacji dotyczących liczby mieszkańców obszarów miejskich oraz wiejskich w przypadku województwa zachodniopomorskiego (tabela 2) w latach 2022 - 2023 około 68% województwa zamieszkiwało obszary miejskie, a 32% obszary wiejskie. W roku 2024 liczba mieszkańców obszarów miejskich nieznacznie zmalała - 67% mieszkańców województwa mieszkała na obszarach miejskich. To może wyjaśniać tak dużą różnicę w liczebności sporządzonych NK przez Policję w podziale na tereny miejskie oraz wiejskie. Dokładne dane dotyczące liczby mieszkańców województwa w podziale na miejsce zamieszkania (obszar miejski lub wiejski) znajdują się w tabeli 2.

Tabela 2. Liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego w podziale na obszar zamieszkania

	2022			2023			2024		
	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś
	1 640 622	1 116 968	523 654	1 631 784	1 110 406	521 378	1 622 760	1 102 399	520 361

Źródło: Na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS. *Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego*.

Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy domowej

Analiza liczby interwencji domowych dotyczących przemocy domowej zrealizowanych przez Policję w okresie między 2023 a 2024 rokiem (tabela 3) drastycznie spadła w przypadku większości powiatów. Największy spadek widać było w przypadku miasta Szczecin oraz powiatu stargardzkiego, gryfińskiego, świdwińskiego oraz wałeckiego i koszalińskiego. Niewielka część powiatów odnotowała znaczący wzrost liczby interwencji między 2023 a 2024.

Do takich powiatów należą powiat gryficki i powiat sławieński. Takie nagłe spadki mogą wynikać między innymi ze zmiany sposobu ewidencji interwencji lub niepełnych danych za rok 2024.

Tabela 3. Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy domowej zrealizowanych przez Policję dla województwa zachodniopomorskiego w podziale na powiaty i jednostki administracyjne w latach 2022-2024

Powiat	2022	2023	2024
powiat koszaliński	162	110	34
miasto Szczecin	558	557	55
miasto Świnoujście	30	30	31
powiat białogardzki	18	12	8
powiat choszczeński	24	47	13
powiat drawski	56	38	7
powiat goleniowski	82	63	6
powiat gryficki	32	53	104
powiat gryfiński	116	119	11
powiat kamieński	25	32	5
powiat kołobrzeski	20	16	33
powiat łobeski	46	41	11
powiat myśliborski	18	31	13
powiat policki	55	68	4
powiat pyrzycki	25	10	5
powiat sławieński	12	16	54
powiat stargardzki	172	209	28
powiat szczecinecki	42	36	14
powiat świdwiński	66	104	21
powiat wałecki	179	191	14
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	1738	1783	471

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Liczba formularzy wszczynających procedurę NK

Według danych zgromadzonych przez Policję za rok 2024, większości formularzy NK z tego roku była sporządzona po raz pierwszy (tabela 4). Z uwagi na brak danych z ubiegłych lat nie można przeanalizować trendu występowania kolejnych przypadków przemocy w latach ubiegłych. Ilość formularzy dotycząca kolejnych przypadków przemocy w zestawieniu z ilością formularzy wszczynającymi procedurę jest stosunkowo niska, jednak część powiatów i ośrodków miejskich odnotowała wartości wyróżniające się na tle pozostałych jednostek administracyjnych.

Do takich jednostek należy miasto Szczecin (51 formularzy NK dotyczących kolejnych przypadków przemocy w 2024), powiat policki (33 formularze NK dotyczące kolejnych przypadków przemocy w 2024) oraz powiat świdwiński (28 formularzy NK dotyczących kolejnych przypadków przemocy w 2024). Dokładne informacje dotyczące liczby formularzy wszczynających procedurę NK w zestawieniu z liczbą formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy dla roku 2024 można odczytać z tabeli 4.

Tabela 4. Liczba formularzy wszczynających procedurę NK w zestawieniu z liczbą formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy dla roku 2024

Powiat	liczba formularzy wszczynających procedurę NK w 2024	liczba formularzy NK dotyczących kolejnych przypadków przemocy w 2024
powiat koszaliński	175	7
miasto Szczecin	972	51
miasto Świnoujście	66	7
powiat białogardzki	60	12
powiat choszczeński	93	7
powiat drawski	79	5
powiat goleniowski	125	5
powiat gryficki	130	13
powiat gryfiński	133	11
powiat kamieński	53	6
powiat kołobrzeski	90	4
powiat łobeski	42	2
powiat myśliborski	77	13
powiat policki	168	33
powiat pyrzycki	46	20
powiat sławieński	92	9
powiat stargardzki	322	26

powiat szczecinecki	56	2
powiat świdwiński	138	28
powiat wałecki	148	10
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych
Ogółem	3 065	271

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Rodziny objęte procedurą NK

Niniejsze zestawienia stanowią uzupełnienie danych zebranych od Policji i skupiają swoją uwagę na danych udostępnionych przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Dane z ZUW pochodzą z Centralnej Aplikacji Statystycznej, ze sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Sprawozdania te wypełniały jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Liczba wypełnionych formularzy Niebieskiej Karty A, C i D

Niebieska Karta A (NK-A)

To formularz umożliwiający formalne wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia pojawienia się aktów przemocy domowej. Jest on sporządzany przez przedstawicieli podmiotów uprawnionych na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Niebieska Karta B (NK-B)

To formularz informacyjny, który po rozpoczęciu procedury jest przekazywany osobie doznającej przemocy domowej. Zawiera on pouczenie o przysługujących jej prawach oraz dostępnych formach pomocy i wsparcia instytucjonalnego.

Niebieska Karta C (NK-C)

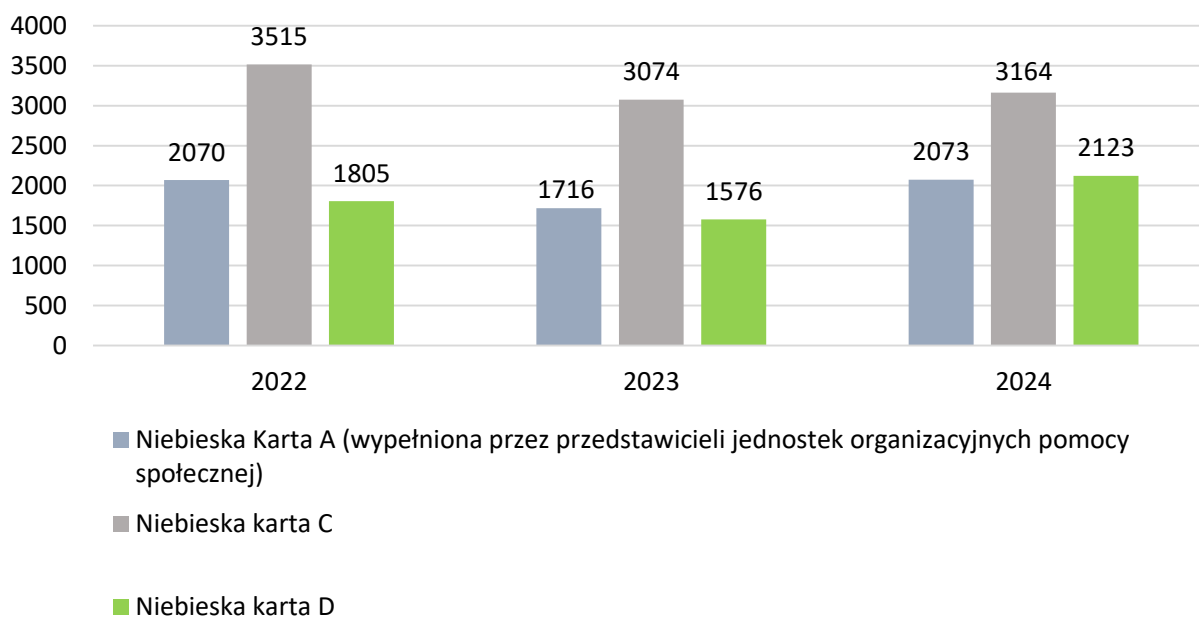
To formularz wykorzystywany przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową. Ma on na celu przeprowadzenie diagnozy sytuacji osoby doznającej przemocy oraz opracowania indywidualnego planu wsparcia.

Niebieska Karta D (NK-D)

Formularz ten skierowany jest do osób stosujących przemoc domową i służy analizie jej zachowań oraz zaplanowaniu działań ukierunkowanych na zaprzestanie stosowania przez tę osobę przemocy³.

Według dostępnych danych najczęściej wypełnianym formularzem NK jest „Niebieska Karta - C”. W roku 2022 zostało wszczętych w sumie 7.390 procedur NK A, C, D z czego NK - C wynosiła 3.515 formularzy. W przypadku formularzy A oraz D ich liczba wynosiła kolejno 2.070 i 1.805. W roku 2023 liczba wszystkich wypełnionych formularzy wyniosła 6.366 z czego 3.074 stanowiły formularze NK - C. W przypadku formularzy A oraz D liczba wypełnionych formularzy wynosiła kolejno 1.716 i 1.576. W roku 2024 wypełniono łącznie 7.360 formularzy NK. Najwięcej wypełnionych formularzy podobnie jak w latach ubiegłych stanowiły NK - C - wypełniono 3.164 formularzy. W przypadku formularzy A oraz D ich liczba wynosiła kolejno 2.073 oraz 2.123. W analizowanym okresie liczby wypełnionych formularzy wydają się utrzymywać na stałym poziomie. Można zaobserwować niewielki spadek liczebności wypełnień NK A, C i D między rokiem 2022 a 2023, a także niewielki wzrost wypełnień wszystkich omawianych formularzy między rokiem 2023 a 2024. Informacje na temat liczebności wypełnień poszczególnych formularzy NK w podziale na lata znajduje się na wykresie 4.

Wykres 4. Liczebność wypełnionych formularzy Niebieskiej Karty A, C, D w latach 2022-2024

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

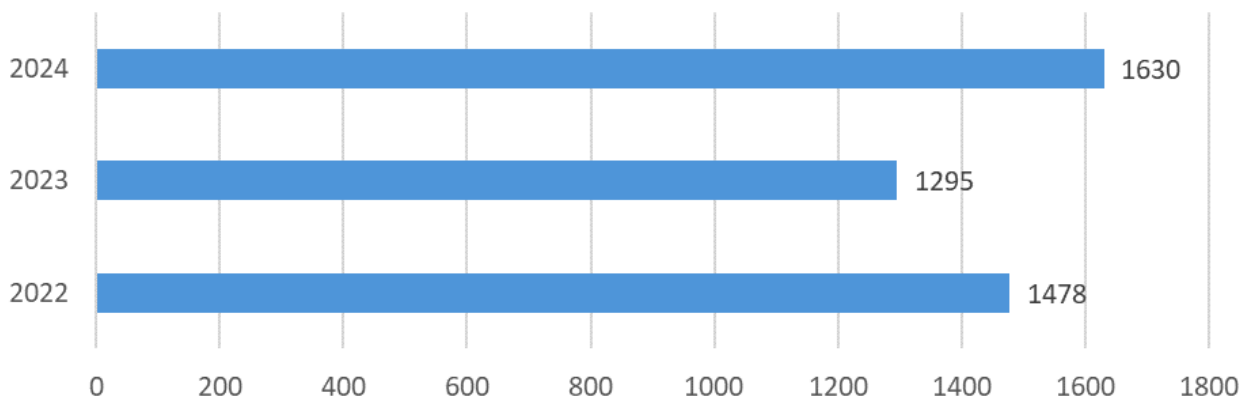
³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 poz. 1870).
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230001870> [dostęp 19.12.2025 r.]

Liczba wszczętych procedur NK

Udostępnione dane z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wskazują na pewną zmianę sytuacji względem roku 2022 w zakresie wszczynanych procedur NK (wykres 5).

Między 2022 a 2023 liczba wszczętych procedur NK uległa zmniejszeniu o niemal 200 przypadków, by w okresie między 2023 a 2024 wzrosnąć o 335 przypadków i przyjąć najwyższą liczbę w analizowanym okresie.

Wykres 5. Liczba wszczętych procedur NK w okresie 2022 - 2024

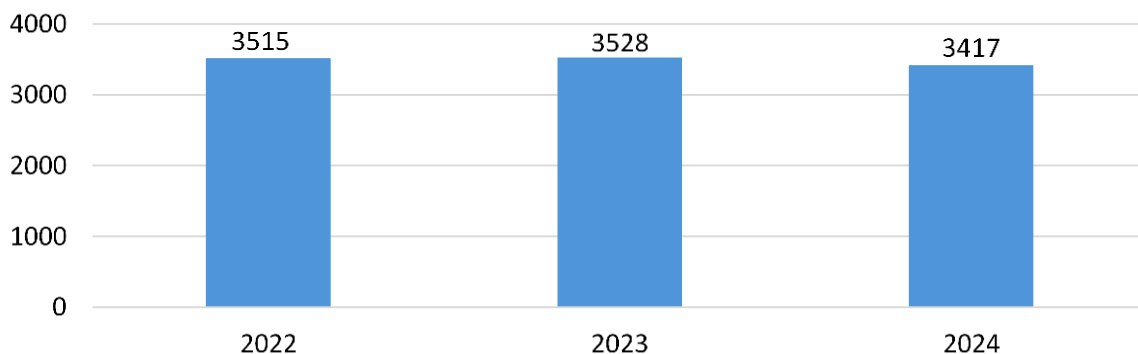

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnostyka przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Liczba zakończonych procedur NK

Jeśli chodzi o liczebność zakończonych procedur NK (wykres 6) można zaobserwować, iż jej liczba jest na względnie stałym poziomie około 3.500 zakończonych procedur rocznie. Warto jednak zwrócić uwagę na to, że w porównaniu do roku 2023 w roku 2024 liczba zakończonych procedur zmalała o 111 i była najniższa w analizowanym czasie.

Wykres 6. Liczba zakończonych procedur NK na przestrzeni lat 2022-2024

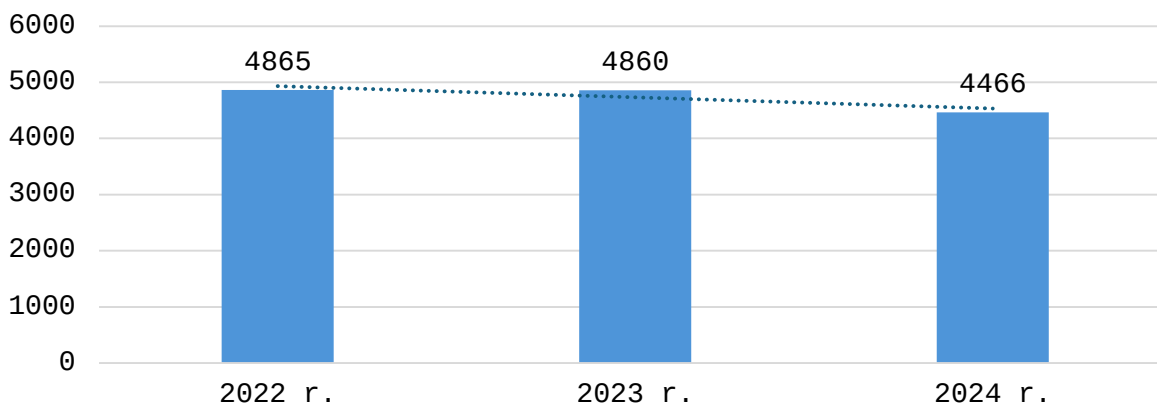

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Liczba rodzin objętych procedurą NK

Z roku na rok w ciągu badanego okresu widać niewielką tendencję spadkową liczby rodzin objętych procedurą NK (wykres 7). Zestawiając liczbę rodzin objętych procedurą NK w 2024 i 2022 spadek liczebności wynosi 399 osób.

Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie 2022-2024

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Dane na poziomie województwa cechuje stabilność liczebności rodzin objętych NK z niewielką tendencją spadkową. Zupełnie inaczej wygląda sytuacja z perspektywy poszczególnych powiatów, co można zaobserwować w danych zamieszczonych w tabeli 5. Część z powiatów podobnie jak w przypadku województwa, jako całości, cechuje pewien stały poziom rodzin objętych procedurą NK, jednak wiele powiatów odnotowywało na przestrzeni kolejnych analizowanych lat duże fluktuacje. Szczególnie interesującym przykładem może być powiat wałecki, w którym w 2022 roku 259 rodzin było objętych procedurą NK. W roku 2023 nastąpił gwałtowny spadek liczby rodzin objętych tą procedurą (objętych było 28 rodzin), by w roku 2024 odnotować gwałtowny wzrost liczby przypadków osiągając poziom 131 rodzin objętych procedurą NK. Innym interesującym przypadkiem jest powiat choszczeński, który w okresie między 2023 a 2024 odnotował wzrost liczby rodzin objętych procedurą NK o 66.

Tabela 5. Rodziny objęte procedurą NK w podziale na powiaty w latach 2022 - 2024

Powiat	2022	2023	2024
powiat białogardzki	111	47	62
powiat choszczeński	132	105	171
powiat drawski	196	105	116
powiat goleniowski	266	187	160
powiat gryficki	161	161	218
powiat gryfiński	238	219	201
powiat kamieński	92	110	126
powiat kołobrzeski	169	205	200
miasto Koszalin	192	195	202
powiat koszaliński	126	108	137
powiat łobeski	58	58	85
powiat myśliborski	113	144	153
powiat policki	233	253	218
powiat pyrzycki	70	93	151
powiat sławieński	78	67	98
powiat stargardzki	584	649	552
miasto Szczecin	1 275	1 854	1 148
powiat szczecinecki	133	127	173
powiat świdwiński	208	131	146
miasto Świnoujście	171	14	18
powiat wałecki	259	28	131
Ogółem	4 865	4 860	4 466

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Osoby uwikłane w przemoc

Poniższe zestawienia ukazują, jakie grupy społeczne są najczęściej osobami stosującymi przemoc oraz które grupy społeczne w największym stopniu doznają przemocy w analizowanym okresie.

Osoby doświadczające przemocy domowej w podziale na płeć i pełnoletność

Dane udostępnione przez Policję wskazują na trend wzrostowy liczby przypadków osób doznających przemocy (wykres 8). W analizowanym okresie 2023 - 2024 liczba przypadków dotyczących dzieci wzrosła o blisko 50%. W przypadku dzieci taka zmiana w obrębie liczebności osób małoletnich doznających przemocy najprawdopodobniej wynika ze zmian prawnych w zakresie ewidencjonowania liczby osób doznających przemocy domowej. W 2023 roku znowelizowano ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej w Polsce. W jej świetle osoby

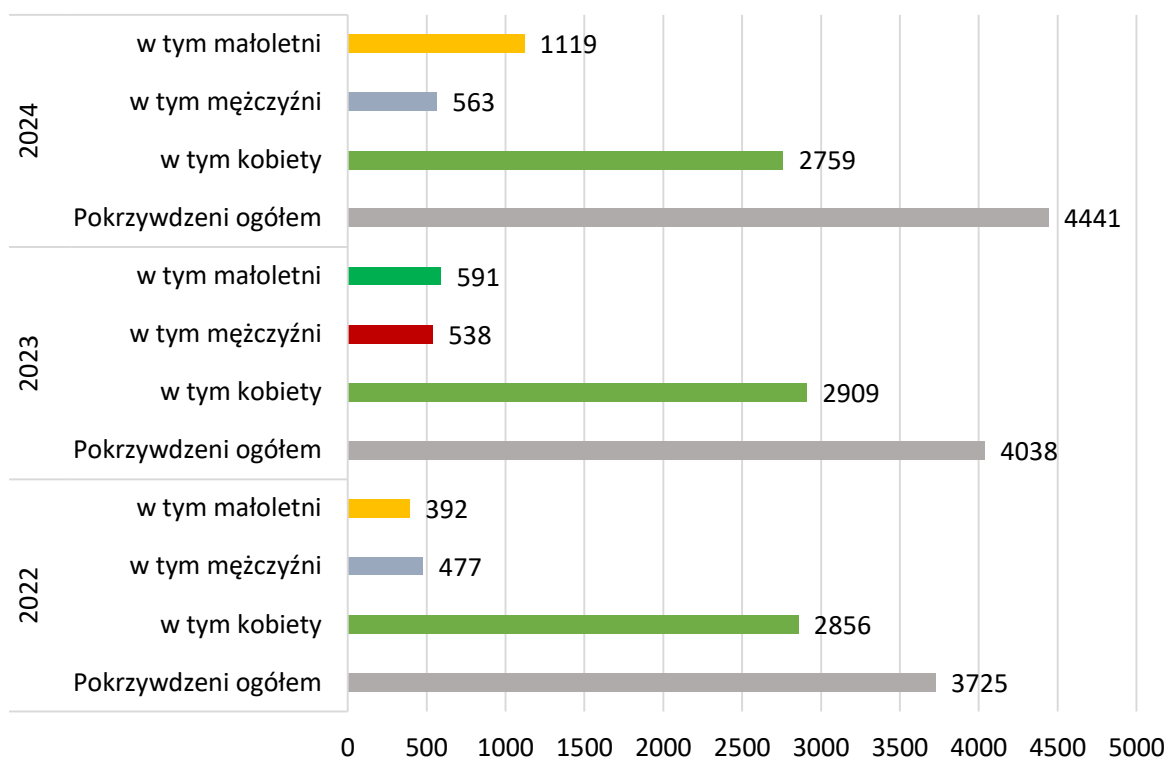
małoletnie, będące świadkami przemocy domowej, zostały prawnie uznane za osoby doznające przemocy domowej.

Liczebności pozostałych wyróżnionych grup osób doznających przemocy są na względnie stałym poziomie. W przypadku kobiet oraz mężczyzn na poziomie województwa, nie zaobserwowano znaczących zmian w liczebności osób doznających przemocy domowej.

W każdym z analizowanych lat to kobiety w zdecydowanej większości były osobami doznającymi przemocy (w roku 2022 było to 2 856 kobiet, w roku 2023 – 2 909 kobiet).

W roku 2024 liczba kobiet doznających przemocy domowej nieznacznie spadła względem lat 2022-2023 i wyniosła 2.759 przypadków. W przypadku mężczyzn natomiast, można zaobserwować w poszczególnych latach niewielki trend wzrostowy liczby przypadków, gdzie mężczyźni są osobami doznającymi przemocy (w 2022 roku liczba ta wyniosła 477, w 2023 - 538, by w 2024 roku osiągnąć poziom 563 zdarzeń).

Wykres 8. Osoby doświadczające przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Dane przedstawiające zróżnicowanie osób doznających przemocy z uwagi na płeć oraz status pełnoletności (tabela 6) podobnie, jak w innych analizowanych wskaźnikach wykazują pewne zróżnicowania względem trendu, jaki można zaobserwować w skali całego województwa. Na szczególną uwagę zasługuje powiat białogardzki, w którym – według danych uzyskanych od Policji – od 2023 roku obserwuje się systematyczny wzrost liczby przypadków przemocy wobec

małoletnich. Wskaźnik ten wzrósł z 9% w 2022 roku do 45% w 2024 roku. Znaczący wzrost przemocy wobec małoletnich można zaobserwować także w przypadku miasta Świnoujście - według danych liczba przypadków przemocy wobec małoletnich między 2022 a 2023 rokiem wzrosła o 24%. Dokładne zestawienie liczebności osób pokrzywdzonych w podziale na powiaty województwa zachodniopomorskiego, płeć oraz pełnoletność znajdują się poniżej w tabeli 6.

Tabela 6. Zestawienie procentowego udziału osób doznających przemocy w podziale na płeć oraz pełnoletność w latach 2022-2024

Powiat	2022			
	Osoby doznające przemocy ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	w tym małoletni
powiat koszaliński	199	84%	11%	5%
miasto Szczecin	1088	79%	11%	10%
miasto Świnoujście	89	88%	9%	3%
powiat białogardzki	95	82%	8%	9%
powiat choszczeński	109	61%	29%	10%
powiat drawski	119	80%	8%	12%
powiat goleniowski	234	69%	12%	20%
powiat gryficki	115	76%	8%	17%
powiat gryfiński	172	77%	15%	8%
powiat kamieński	69	71%	10%	19%
powiat kołobrzeski	113	84%	9%	7%
powiat łobeski	77	83%	9%	8%
powiat myśliborski	95	73%	18%	9%
powiat policki	164	78%	16%	6%
powiat pyrzycki	62	81%	10%	10%
powiat sławieński	55	91%	9%	0%
powiat stargardzki	437	68%	14%	17%
powiat szczecinecki	70	69%	14%	17%
powiat świdwiński	137	77%	15%	8%
powiat wałecki	226	78%	18%	4%
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	3.725	77%	13%	11%

Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 6 cd. Zestawienie procentowego udziału osób doznających przemocy w podziale na płeć oraz pełnoletność w latach 2022-2024

Powiat	2023			
	Osoby doznające przemocy ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	w tym małoletni
powiat koszaliński	154	79%	10%	11%
miasto Szczecin	1253	73%	15%	13%
miasto Świnoujście	66	67%	23%	11%
powiat białogardzki	104	51%	24%	25%
powiat choszczeński	169	71%	15%	14%
powiat drawski	97	76%	12%	11%
powiat goleniowski	194	70%	11%	19%
powiat gryficki	189	57%	14%	30%
powiat gryfiński	218	68%	16%	16%
powiat kamieński	67	78%	9%	13%
powiat kołobrzeski	98	74%	14%	11%
powiat łobeski	62	85%	2%	13%
powiat myśliborski	101	82%	11%	7%
powiat policki	177	76%	15%	9%
powiat pyrzycki	60	72%	7%	22%
powiat sławieński	104	71%	19%	10%
powiat stargardzki	427	77%	7%	16%
powiat szczecinecki	64	72%	9%	19%
powiat świdwiński	206	64%	15%	22%
powiat wałecki	228	78%	14%	8%
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	4.038	72%	13%	15%

Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 6 cd. Zestawienie procentowego udziału osób doznających przemocy w podziale na płeć oraz pełnoletność w latach 2022-2024

Powiat	2024			
	Osoby doznające przemocy ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	w tym małoletni
powiat koszaliński	231	65%	9%	27%
miasto Szczecin	1256	65%	14%	21%
miasto Świnoujście	110	55%	9%	35%
powiat białogardzki	92	48%	5%	47%
powiat choszczeński	156	67%	21%	12%
powiat drawski	103	65%	11%	24%
powiat goleniowski	184	57%	10%	33%
powiat gryficki	236	47%	12%	41%
powiat gryfiński	225	57%	12%	31%
powiat kamieński	85	66%	7%	27%
powiat kołobrzeski	124	63%	11%	26%
powiat łobeski	46	85%	9%	7%
powiat myśliborski	122	68%	9%	23%
powiat policki	260	59%	16%	25%
powiat pyrzycki	102	54%	14%	32%
powiat sławieński	127	65%	17%	17%
powiat stargardzki	491	63%	13%	24%
powiat szczecinecki	92	57%	7%	37%
powiat świdwiński	225	56%	14%	29%
powiat wałecki	174	78%	11%	11%
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	4.441	62%	13%	25%

Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

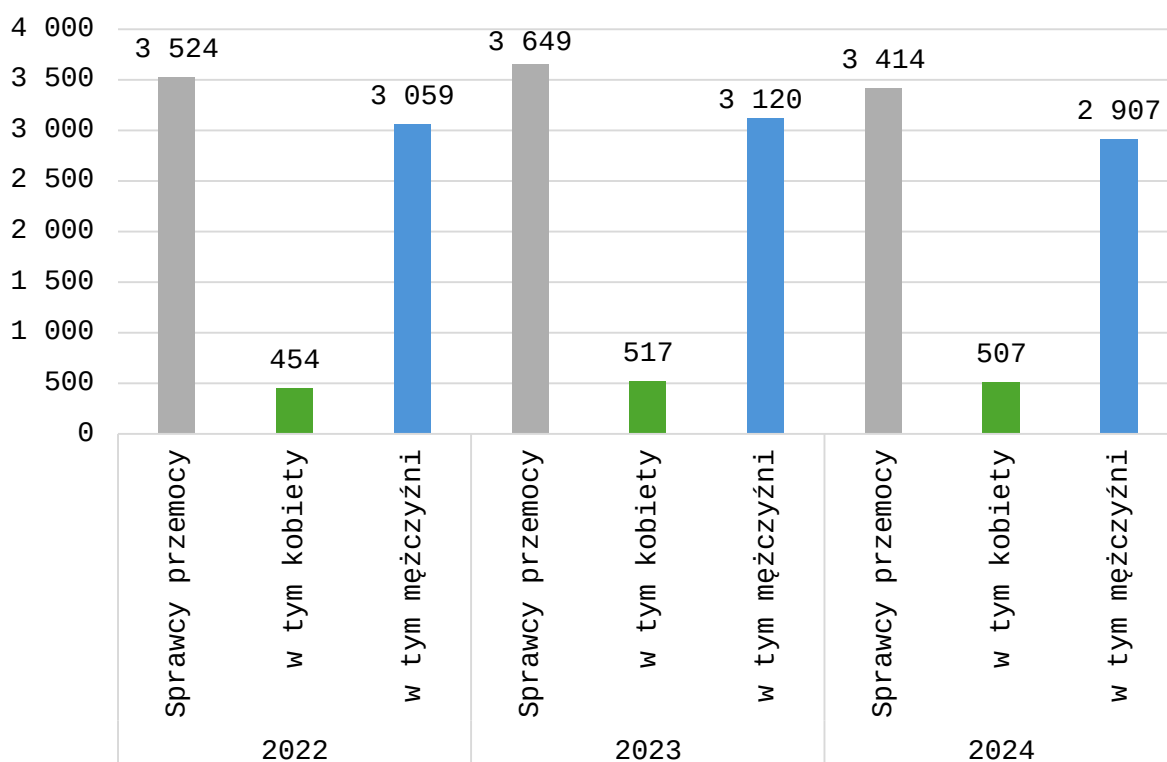
Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Osoby stosujące przemoc domową

Z danych przedłożonych przez Policję wynika, że w przypadku danych na poziomie województwa mamy do czynienia ze względnie stabilną sytuacją, jeśli chodzi o liczebność osób stosujących przemoc według poszczególnej płci rok do roku. Zdecydowanie częściej, osobami stosującymi przemoc w analizowanych latach, są mężczyźni. W okresie między 2023 a 2024 odnotowano

niewielki spadek liczby osób stosujących przemoc zarówno w przypadku mężczyzn (spadek o 213 przypadków) oraz nieznaczny spadek liczby kobiet stosujących przemoc - 10 osób mniej względem roku 2023 i o 53 osoby mniej względem roku 2022. W przypadku mężczyzn w okresie między 2022 a 2023 rokiem liczba mężczyzn stosujących przemoc wzrosła o 61. Można zatem wysnuć wniosek, że na poziomie województwa fluktuacje liczby osób stosujących przemoc w omawianym okresie były niewielkie.

Wykres 9. Osoby stosujące przemoc w województwie zachodniopomorskim – podział ze względu na płeć

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Względna stabilność liczby osób stosujących przemoc domową wśród mężczyzn i kobiet w analizowanym okresie znajduje swoje odzwierciedlenie w tabeli 7 ukazującej podział osób stosujących przemoc ze względu na płeć z uwzględnieniem podziału administracyjnego województwa. Jednym z przykładów mogących stanowić interesujący obszar głębszych analiz jest sytuacja powiatu białogardzkiego. W przypadku tego powiatu można zaobserwować, że między 2023 a 2024 rokiem wzrósł udział kobiet w stosowaniu przemocy domowej o 13%.

Tabela 7. Osoby stosujące przemoc - podział ze względu na płeć w podziale na jednostki administracyjne województwa Zachodniopomorskiego w latach 2022 - 2024

Powiat	2022		
	Osoby stosujące przemoc	w tym kobiety	w tym mężczyźni
powiat koszaliński	198	11%	89%
miasto Szczecin	1 064	16%	84%
miasto Świnoujście	89	16%	84%
powiat białogardzki	92	5%	95%
powiat choszczeński	103	16%	83%
powiat drawski	111	5%	95%
powiat goleniowski	188	12%	88%
powiat gryficki	103	11%	88%
powiat gryfiński	165	8%	92%
powiat kamieński	60	12%	88%
powiat kołobrzeski	110	15%	85%
powiat łobeski	74	11%	88%
powiat myśliborski	91	12%	87%
powiat policki	164	13%	87%
powiat pyrzycki	61	11%	89%
powiat sławieński	55	5%	95%
powiat stargardzki	385	15%	84%
powiat szczecinecki	58	12%	88%
powiat świdwiński	130	8%	92%
powiat wałecki	223	13%	87%
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	3 524	13%	87%

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 7 cd. Osoby stosujące przemoc - podział ze względu na płeć w podziale na jednostki administracyjne województwa Zachodniopomorskiego w latach 2022 – 2024

Powiat	2023		
	Osoby stosujące przemoc	w tym kobiety	w tym mężczyźni
powiat koszaliński	145	9,0%	90,3%
miasto Szczecin	1 197	16,0%	83,9%
miasto Świnoujście	61	18,0%	82,0%
powiat białogardzki	94	16,0%	84,0%
powiat choszczeński	151	7,9%	92,1%
powiat drawski	89	9,0%	91,0%

powiat goleniowski	161	15,5%	84,5%
powiat gryficki	133	12,8%	87,2%
powiat gryfiński	173	11,0%	88,4%
powiat kamieński	63	12,7%	85,7%
powiat kołobrzeski	87	9,2%	90,8%
powiat łobeski	58	3,4%	96,6%
powiat myśliborski	97	12,4%	87,6%
powiat policki	176	13,6%	86,4%
powiat pyrzycki	53	9,4%	90,6%
powiat sławieński	96	11,5%	88,5%
powiat stargardzki	382	19,4%	78,5%
powiat szczecinecki	45	6,7%	93,3%
powiat świdwiński	168	20,8%	79,2%
powiat wałecki	220	10,5%	89,5%
miasto Koszalin*	b.d	b.d	b.d
Ogółem	3.649	14,2%	85,5%

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 7 cd. Osoby stosujące przemoc - podział ze względu na płeć w podziale na jednostki administracyjne województwa Zachodniopomorskiego w latach 2022 – 2024

Powiat	2024		
	Osoby stosujące przemoc	w tym kobiety	w tym mężczyźni
powiat koszaliński	190	15%	85%
miasto Szczecin	1 043	16%	84%
miasto Świnoujście	75	16%	84%
powiat białogardzki	73	29%	71%
powiat choszczeński	100	7%	93%
powiat drawski	84	15%	85%
powiat goleniowski	133	13%	87%
powiat gryficki	148	14%	86%
powiat gryfiński	146	7%	93%
powiat kamieński	59	8%	92%
powiat kołobrzeski	96	13%	88%
powiat łobeski	44	5%	95%
powiat myśliborski	92	14%	86%
powiat policki	204	20%	80%
powiat pyrzycki	67	13%	87%
powiat sławieński	104	9%	91%

powiat stargardzki	361	18%	82%
powiat szczecinecki	59	10%	90%
powiat świdwiński	178	18%	82%
powiat wałecki	158	12%	88%
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	3.414	15%	85%

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Osoby doświadczające przemocy domowej - dane z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w podziale na płeć i pełnoletność

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie również udostępnił dane dotyczące liczby osób doświadczających przemocy domowej w podziale na płeć i pełnoletność w okresie 2022 - 2024 roku. Tabela 8. przedstawia dokładne liczebności poszczególnych grup w poszczególnych latach 2022 - 2024. Jak można zaobserwować, podobnie jak w przypadku danych uzyskanych od Policji w okresie między 2023 a 2024 znacząco wzrosła liczba dzieci będących osobami doświadczającymi przemocy domowej. W roku 2023 liczba dzieci doświadczających przemocy domowej wynosiła 1.923, by w roku 2024 osiągnąć liczbę 3.016 czyli o aż 1.303 więcej niż w 2022 roku. W przypadku mężczyzn można było zaobserwować spadek liczby osób doświadczających przemocy w okresie 2022-2023 (kolejno 1.097 mężczyzn w 2022 roku i 796 mężczyzn w 2023 roku). W roku 2024 liczba mężczyzn doświadczających przemocy wzrosła względem roku 2023 i osiągnęła liczbę 897. Jeśli zaś chodzi o kobiety, to w okresie 2022-2023 zaobserwowano spadek liczby osób doświadczających przemocy domowej podobnie, jak w przypadku mężczyzn. W roku 2022 liczba ta wyniosła 3.775 kobiet, a w roku 2023 – 3.185. Warto nadmienić, że między 2023 a 2024 rokiem liczba kobiet doświadczających przemocy domowej wzrosła do 3. 549 osób.

Tabela 8. Osoby doświadczające przemocy domowej w podziale na płeć i pełnoletność według danych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w latach 2022 - 2024

	mężczyźni	kobiety	dzieci
2022	1097	3 775	1 713
2023	796	3 185	1 923
2024	897	3 549	3 016

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Osoby stosujące przemoc - dane Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w podziale na płeć

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie również udostępnił dane ukazujące liczbę osób stosujących przemoc. Tabela 9 prezentuje zestawienia liczebności osób stosujących przemoc w okresie 2022 - 2024. Jak można zaobserwować, zarówno w przypadku mężczyzn jak i kobiet widać trend wzrostowy w omawianym okresie. W obydwu przypadkach największy wzrost miał miejsce w okresie między 2023 - 2024. W latach 2022 - 2023 w przypadku mężczyzn liczba ta wzrosła z 3.745 do 3.767, a jeżeli chodzi o kobiety z 868 do 884. W 2024 roku liczba mężczyzn stosujących przemoc domową wyniosła 4.220, a kobiet 1.128.

Tabela 9. Liczba osób stosujących przemoc według danych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w latach 2022 - 2024 w podziale na płeć

	mężczyźni	kobiety
2022	3743	868
2023	3767	884
2024	4220	1 128

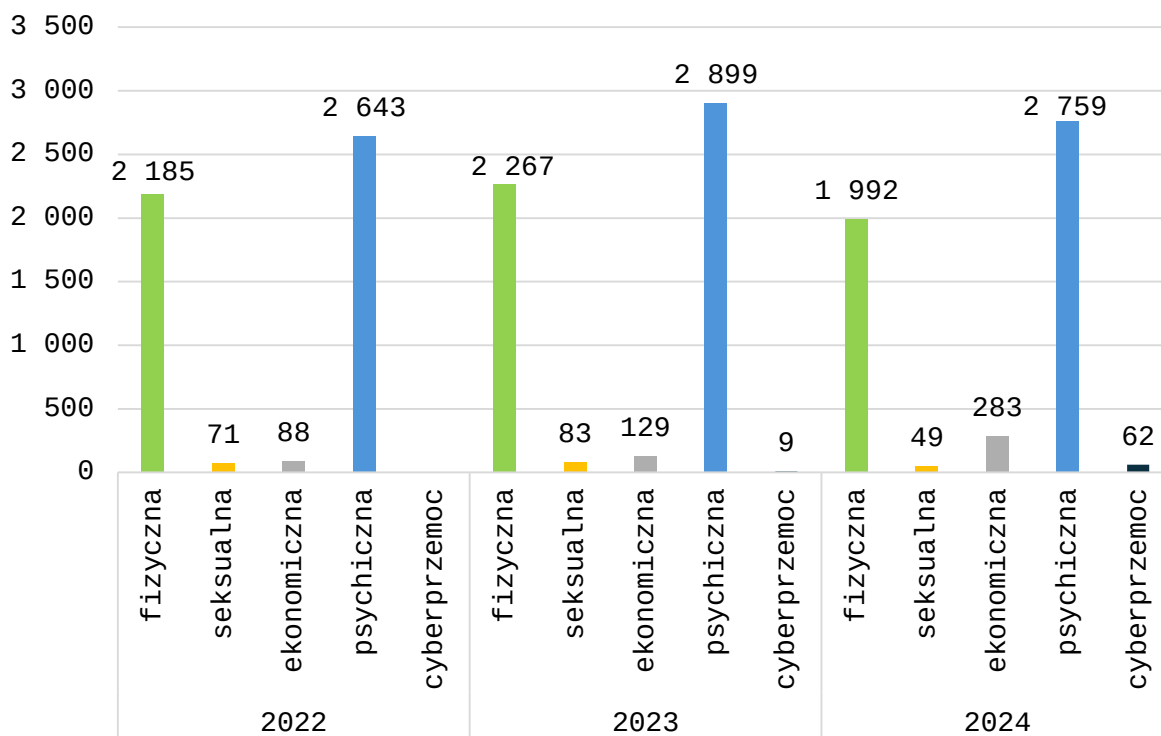
Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Formy przemocy

W przypadku województwa zachodniopomorskiego można zaobserwować wyraźną przewagę stosowania przemocy psychicznej oraz fizycznej względem innych wyszczególnionych form przemocy (wykres 10). Na przestrzeni trzech lat można zaobserwować niewielki i stały wzrost liczby przypadków przemocy ekonomicznej.

Od 2023 roku wprowadzono do statystyk cyberprzemoc, jednak występuje ona bardzo rzadko. Jeśli zaś chodzi o najpopularniejsze formy przemocy, to można zaobserwować, że w porównaniu do roku 2023 przemoc psychiczna oraz fizyczna występuje w nieznacznie mniejszej skali.

Wykres 10. Rodzaje przemocy stosowane na terenie województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W przypadku analizy zagadnienia podziału przemocy z uwagi na jej rodzaj można zaobserwować, że na poziomie powiatowym, podobnie jak na poziomie całego województwa zachodniopomorskiego, najczęstszymi rodzajami stosowanej przemocy jest przemoc psychiczna, a w dalszej kolejności przemoc ekonomiczna. Interesującym trendem zaobserwowanym w oparciu o dane zamieszczone w tabeli 10 jest ten, związany z występowaniem przemocy o charakterze ekonomicznym w powiecie kamieńskim. Powiat ten charakteryzował stosunkowo wysoki poziom występowania przypadków stosowania przemocy ekonomicznej w latach 2022-2023 (kolejno 29 oraz 32 przypadki), by w roku 2024 spaść do liczby 11 przypadków stosowania przemocy ekonomicznej.

Tabela 10. Rodzaje stosowanej przemocy przez osoby stosujące przemoc w podziale na powiaty

Powiat	2022				
	Przemoc fizyczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Przemoc psychiczna	Cyberprzemoc
powiat koszaliński	137	0	0	150	brak danych
miasto Szczecin	585	3	7	851	brak danych
miasto Świnoujście	80	1	0	87	brak danych
powiat białogardzki	84	0	0	87	brak danych
powiat choszczeński	81	4	0	101	brak danych
powiat drawski	84	5	2	103	brak danych
powiat goleniowski	124	4	2	165	brak danych
powiat gryficki	69	1	26	81	brak danych
powiat gryfiński	91	34	1	114	brak danych
powiat kamieński	49	1	29	57	brak danych
powiat kołobrzeski	87	4	0	105	brak danych
powiat łobeski	57	7	0	67	brak danych
powiat myśliborski	43	0	0	75	brak danych
powiat policki	102	0	0	147	brak danych
powiat pyrzycki	39	0	0	55	brak danych
powiat sławieński	40	0	0	46	brak danych
powiat stargardzki	197	1	5	99	brak danych
powiat szczecinecki	51	6	3	58	brak danych
powiat świdwiński	64	0	13	86	brak danych
powiat wałecki	121	0	0	109	brak danych
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	2 185	71	88	2 643	brak danych

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 10 cd. Rodzaje stosowanej przemocy przez osoby stosujące przemoc w podziale na powiaty

Powiat	2023				
	Przemoc fizyczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Przemoc psychiczna	Cyberprzemoc
powiat koszaliński	109	1	4	124	0
miasto Szczecin	758	1	20	976	1
miasto Świnoujście	52	2	3	58	1
powiat białogardzki	53	0	1	62	0
powiat choszczeński	108	4	6	132	0
powiat drawski	65	3	3	84	0
powiat goleniowski	110	2	4	132	2
powiat gryficki	72	3	15	92	1
powiat gryfiński	105	20	2	132	1
powiat kamieński	54	0	32	59	0
powiat kołobrzeski	67	0	5	83	2
powiat łobeski	33	0	0	52	0
powiat myśliborski	49	0	2	72	0
powiat policki	93	2	8	164	0
powiat pyrzycki	38	10	1	40	1
powiat sławieński	52	7	0	65	0
powiat stargardzki	224	26	6	264	0
powiat szczecinecki	36	1	10	53	0
powiat świdwiński	74	1	7	141	0
powiat wałecki	115	0	0	114	0
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	2 267	83	129	2 899	9

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 10 cd. Rodzaje stosowanej przemocy przez osoby stosujące przemoc w podziale na powiaty

Powiat	2024				
	Przemoc fizyczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Przemoc psychiczna	Cyberprzemoc
powiat koszaliński	162	4	26	162	6
miasto Szczecin	536	15	86	790	9
miasto Świnoujście	52	3	5	65	3
powiat białogardzki	17	0	1	16	0
powiat choszczeński	81	1	5	126	9
powiat drawski	64	1	7	77	2
powiat goleniowski	84	0	14	108	5
powiat gryficki	86	0	18	97	2
powiat gryfiński	95	3	11	147	3
powiat kamieński	42	1	11	57	6
powiat kołobrzeski	86	3	18	93	8
powiat łobeski	25	0	0	40	0
powiat myśliborski	36	0	3	71	0
powiat policki	100	2	8	184	0
powiat pyrzycki	32	8	2	37	0
powiat sławieński	63	1	4	88	0
powiat stargardzki	235	5	41	336	2
powiat szczecinecki	44	1	13	67	6
powiat świdwiński	62	1	10	121	1
powiat wałecki	90	0	0	77	0
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	1 992	49	283	2 759	62

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Warto odnotować, iż Policja gromadzi również statystyki dotyczące innych niż wymienione w powyższych zestawieniach rodzajów przemocy, jednak z uwagi na brak informacji o charakterystyce innych rodzajów przemocy nie ma możliwości przeprowadzenia pogłębionej analizy tego zagadnienia. Dokładne zestawienie liczebności tak zakwalifikowanych przypadków znajdują się w tabeli 11.

Tabela 11. Inne rodzaje przemocy wykazane w statystykach Policji w okresie 2022 - 2024

Powiat	2022	2023	2024
powiat koszaliński	0	4	18
miasto Szczecin	135	79	107
miasto Świnoujście	26	25	3
powiat białogardzki	25	36	50
powiat choszczeński	0	55	4
powiat drawski	34	14	4
powiat goleniowski	49	69	21
powiat gryficki	1	1	2
powiat gryfiński	48	34	9
powiat kamieński	9	0	12
powiat kołobrzeski	60	31	15
powiat łobeski	0	5	0
powiat myśliborski	3	0	6
powiat policki	1	1	0
powiat pyrzycki	1	1	1
powiat sławieński	0	13	6
powiat stargardzki	11	4	0
powiat szczecinecki	19	22	33
powiat świdwiński	19	41	32
powiat wałecki	3	3	0
miasto Koszalin*	b.d.	b.d.	b.d.
Ogółem	444	438	323

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

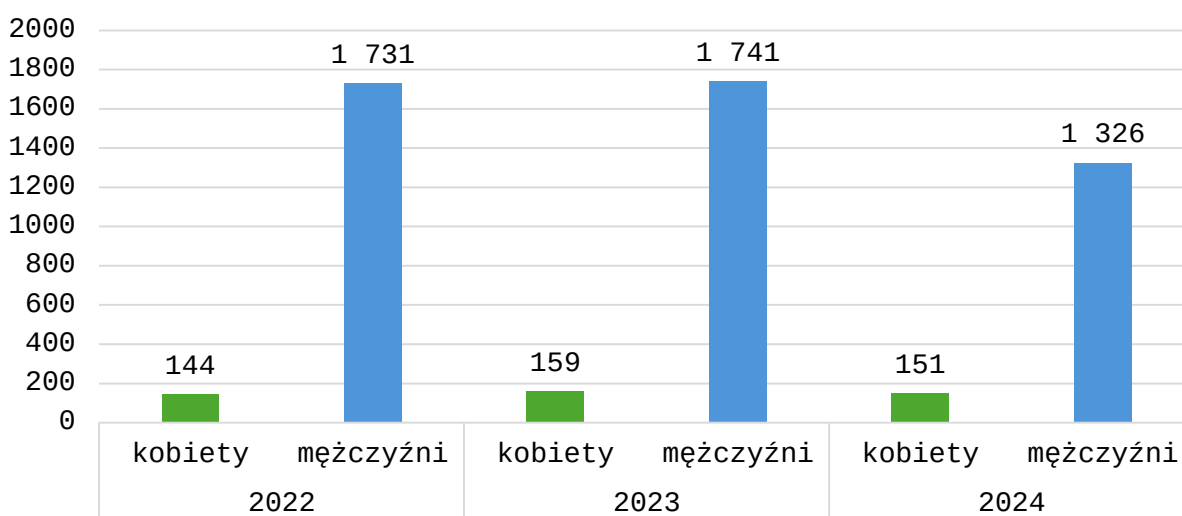
Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego..

Przemoc a alkohol

Policja w swoich statystykach dotyczących wszczętych procedur NK odnotowuje również przypadki stosowania przemocy przez osoby będące pod wpływem alkoholu. Jak można zaobserwować, podobnie, jak w przypadku osób stosujących przemoc w ogóle, zdecydowana większość osób

stosujących przemoc będąc pod wpływem alkoholu to mężczyźni. Można jednak zaobserwować znaczący spadek takich przypadków wśród mężczyzn w okresie 2023 - 2024. W roku 2023 odnotowano 1.741 przypadków, natomiast w 2024 roku było o 415 mniej (1.326 osób). Wśród kobiet różnice są niewielkie. W 2022 roku 144 kobiety stosowały przemoc pod wpływem alkoholu. W roku 2023 nastąpił wzrost liczby przypadków do 159 by w 2024 roku liczba kobiet stosujących przemoc będących pod wpływem alkoholu wyniosła 151.

Wykres 11. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022-2024

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W przypadku analizowania omawianego zjawiska warto zwrócić uwagę, że kilka powiatów charakteryzuje się dynamicznym wzrostem liczby przypadków przemocy dokonanych pod wpływem alkoholu. Do takich powiatów należy między innymi powiat białogardzki, w którym w latach 2023 - 2024 udział kobiet w występowaniu zjawiska stosowania przemocy pod wpływem alkoholu wzrósł z 9% do 24%. Powiat świdwiński z kolei - nagły wzrost udziału kobiet w stosowaniu przemocy będących pod wpływem alkoholu miał miejsce między 2022 a 2023 rokiem, kiedy to 3% w 2023 roku wzrosło do 19%. Trend ten został utrzymany w 2024 roku, w którym to, udział kobiet w stosowaniu przemocy pod wpływem alkoholu wyniósł 20%.

Tabela 12. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022 - 2024

Powiat	2022		
	ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni

powiat koszaliński	81	3	78
miasto Szczecin	428	46	384
miasto Świnoujście	60	8	52
powiat białogardzki	74	3	71
powiat choszczeński	59	5	53
powiat drawski	68	0	68
powiat goleniowski	128	11	117
powiat gryficki	81	7	74
powiat gryfiński	101	7	94
powiat kamieński	49	3	46
powiat kołobrzeski	20	2	18
powiat łobeski	64	4	60
powiat myśliborski	54	4	50
powiat policki	51	5	46
powiat pyrzycki	24	0	24
powiat sławieński	29	1	28
powiat stargardzki	235	14	220
powiat szczecinecki	30	4	26
powiat świdwiński	80	2	78
powiat wałecki	159	15	144
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	1.875	144	1.731

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 12 cd. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022 – 2024

Powiat	2023		
	ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
powiat koszaliński	41	2	39
miasto Szczecin	546	62	484
miasto Świnoujście	24	2	22
powiat białogardzki	55	5	50

powiat choszczeński	73	3	70
powiat drawski	59	3	56
powiat goleniowski	117	11	106
powiat gryficki	89	4	85
powiat gryfiński	105	3	102
powiat kamieński	54	4	50
powiat kołobrzeski	21	0	21
powiat łobeski	51	2	49
powiat myśliborski	47	5	42
powiat policki	53	7	46
powiat pyrzycki	30	1	29
powiat sławieński	43	4	39
powiat stargardzki	215	9	206
powiat szczecinecki	22	0	22
powiat świdwiński	112	21	91
powiat wałecki	143	11	132
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	1.900	159	1.741

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 12 cd. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022 – 2024

Powiat	2024		
	ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
powiat koszaliński	59	2	57
miasto Szczecin	440	54	386
miasto Świnoujście	27	5	22
powiat białogardzki	34	8	26
powiat choszczeński	29	3	26
powiat drawski	34	2	32
powiat goleniowski	65	4	61

powiat gryficki	90	11	79
powiat gryfiński	66	1	65
powiat kamieński	38	2	36
powiat kołobrzeski	14	1	13
powiat łobeski	37	0	37
powiat myśliborski	48	3	45
powiat policki	74	12	62
powiat pyrzycki	31	2	29
powiat sławieński	63	0	63
powiat stargardzki	82	6	76
powiat szczecinecki	26	3	23
powiat świdwiński	127	25	102
powiat wałecki	93	7	86
miasto Koszalin*	brak danych	brak danych	brak danych
Ogółem	1.477	151	1.326

*Dane z miasta Koszalin ujęte są w danych powiatu koszalińskiego.

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Programy korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc

Z danych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wynika, że w ramach przeciwdziałania przemocy domowej wśród mieszkańców jednostki samorządowe są zobligowane do realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (tabela 13). W 2024 roku do programu korekcyjno - edukacyjnego przystąpiło łącznie 329 osób, z czego 26,1% stanowiły kobiety (86 osób), natomiast 73,9% - mężczyźni (243 osoby).

Tabela 13. Liczba osób, które przystąpiły do programu korekcyjno - edukacyjnego

2022		2023		2024	
kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
43	194	44	177	86	243

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Jeśli zaś chodzi o odsetek osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny (tabela 14) można zaobserwować tendencję wzrostową. Jedynie w przypadku kobiet zauważalny jest spadek

procenta osób, które ukończyły program. W 2022 roku odsetek kobiet, które ukończyły program wyniósł 74%, by w 2023 roku spaść do 55%, a następnie wzrósł do 81% w 2024 roku.

W przypadku mężczyzn tendencja wzrostowa była stała i wynosiła około 10 - 11% wzrostu liczby procentów rokrocznie w okresie 2022-2024.

Tabela 14. Procent osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny w latach 2022 - 2024

2022		2023		2024	
kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
74%	59%	55%	68%	81%	78%

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc - dane z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

Po ukończeniu obowiązkowego programu korekcyjno-edukacyjnego osoby stosujące przemoc mają możliwość wzięcia udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych. W 2024 roku wzięły w nim udział łącznie 143 osoby, z czego 74,1% stanowili mężczyźni (106 osób), a 25,9% - kobiety (37 osób). Na przestrzeni analizowanych lat zauważalne są wahania liczby osób biorących udział w powyższych programach, co szczegółowo ukazuje poniższa tabela.

Tabela 15. Liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno – terapeutycznego w latach 2022 - 2024

2022		2023		2024	
kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
41	73	28	70	37	106

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W przypadku odsetka osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny (tabela 16), zauważalne są zróżnicowane wartości w zależności od analizowanego roku. Najwyższy procent osób dotyczył kobiet w 2023 roku (96%). W innych latach odsetek oscylował wokół 85% (83% w 2022 i 86% w 2024 roku). W przypadku mężczyzn można zaobserwować niewielki trend malejący - w 2022 roku odsetek mężczyzn, którzy ukończyli program wyniósł 78%, by stopniowo spadać i w roku 2023 i 2024 osiągnąć kolejno 71% i 70%.

Tabela 16. Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny w latach 2022 - 2024

2022		2023		2024	
kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
83%	78%	96%	71%	86%	70%

Źródło: Dane statystyczne związane z „przemocą domową” udostępnione przez Wydział Komunikacji Społecznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Gminna i powiatowa infrastruktura pomocowa Zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w analizowanym okresie między 2022 a 2024 rokiem na terenie województwa było utworzonych w sumie 113 **zespołów interdyscyplinarnych**⁴, które w tym okresie przeprowadziły w sumie 2.733 posiedzenia (782 posiedzenia w 2022 roku, 822 posiedzenia w 2023 roku oraz 1.089 posiedzeń w 2024 roku). W przypadku **grup diagnostyczno - pomocowych**⁵ - utworzono ich w sumie 14.366 (3.454 w 2022 roku, 5.685 w 2023 roku oraz 5.227 w 2024 roku).

Gminna infrastruktura pomocowa - liczba działających punktów konsultacyjnych i ośrodków wsparcia

⁴ Zespół interdyscyplinarny jest organem powoływanym na poziomie gminy przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, którego zadaniem jest realizowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie danej gminy. W skład zespołu wchodzi w szczególności przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych, a także – w razie potrzeby – inni specjaliści wymienieni w ustawie. Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. ogłoszony obwieszczeniem Marszałka Sejmu RP, Dz.U. 2024 poz. 1673), art. 9a.

⁵ Grupy diagnostyczno-pomocowe to operacyjne zespoły zadaniowe powoływane przez zespół interdyscyplinarny (nie później niż w terminie 3 dni od otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu przemocy) w celu bezpośredniej pracy z konkretnym przypadkiem przemocy domowej. Stanowią one kluczowe ogniwo wykonawcze w systemie przeciwdziałania przemocy na szczeblu gminnym. W skład każdej grupy obowiązkowo wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz policji. Grupa ta może być jednak poszerzona przez zespół interdyscyplinarny w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach o inne osoby (np. pracownik oświaty, asystent rodziny itp.) Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. ogłoszony obwieszczeniem Marszałka Sejmu RP, Dz.U. 2024 poz. 1673), art. 9a. ust. 10-14.

W analizowanym okresie w roku 2022 funkcjonowało 17 punktów konsultacyjnych, liczba ta wzrosła w 2023 roku do 19 punktów konsultacyjnych, by w roku 2024 osiągnąć liczbę 16 punktów konsultacyjnych, czyli najmniej od 2022. W przypadku ośrodków wsparcia w omawianym okresie funkcjonował 1 ośrodek wsparcia w ramach gminnej infrastruktury pomocowej.

Specjalistyczne ośrodki wsparcia - zasoby oraz wykorzystanie

W przypadku specjalistycznych ośrodków wsparcia, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz ośrodków interwencji kryzysowej w latach 2022 - 2024 (tabela 17) można zaobserwować stałą liczbę takowych placówek na terenie województwa zachodniopomorskiego (w oparciu o otrzymane dane z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej województwa zachodniopomorskiego). W przypadku każdego z analizowanych ośrodków z wyjątkiem domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (nie przyjmowały one nikogo w omawianym okresie) można odnotować wzrost liczby osób korzystających z ich pomocy. Największy wzrost zaobserwowano w przypadku ośrodka interwencji kryzysowej w okresie między 2023 a 2024 rokiem. W 2023 roku z pomocy ośrodków korzystało 179 osób (w tym 111 korzystających z miejsc noclegowych) by w 2024 roku liczba ta zdecydowanie wzrosła osiągając poziom 433 osoby korzystających z pomocy (w tym 114 korzystających z miejsc noclegowych).

Tabela 17. Liczba placówek oraz liczba osób, które skorzystały z usług specjalistycznych ośrodków wsparcia, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz ośrodków interwencji kryzysowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2022 - 2024

		Specjalistyczny ośrodek wsparcia	Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	Ośrodek Interwencji Kryzysowej
2022	liczba miejsc	20 (6 ośrodków)	10 (1 ośrodek)	54 (6 ośrodków)
	liczba osób która skorzystała z pomocy	90	0	111
	...w tym z miejsc noclegowych	22	0	52
2023	liczba miejsc	20 (6 ośrodków)	10 (1 ośrodek)	54 (6 ośrodków)
	liczba osób która skorzystała z pomocy	98	0	179
	...w tym z miejsc noclegowych	17	0	111
2024	liczba miejsc	20 (6 ośrodków)	10 (1 ośrodek)	54 (6 ośrodków)
	liczba osób która skorzystała z pomocy	110	0	433
	...w tym z miejsc noclegowych	9	0	114

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

W przypadku rodzaju pomocy udzielanej w samorządach gminnych oraz powiatowych, w latach 2022 - 2024 (tabela 18) najczęściej udzielaną formą pomocy było poradnictwo, choć jego znaczenie wyraźnie zmalało w 2024 roku (wynosiło 5.225 osób korzystających, w latach ubiegłych było to kolejno 9.390 osób w 2023 roku i 8.892 osoby w 2022 roku). W omawianym okresie wzrosła rola grup wsparcia oraz grup samopomocowych, co może sugerować zwiększenie nacisku na pomoc długofalową oraz wspólnotową. Jeśli zaś chodzi o programy terapeutyczne, to ich rola znacząco wzrosła między 2023 a 2024 rokiem. W 2023 roku z tego rodzaju pomocy korzystało 601 osób, a w 2024 roku już 1.421. W 2024 roku liczba osób korzystających z terapii psychologicznej indywidualnej wyniosła 1.084 osoby, czyli o 64 osoby więcej niż w roku 2023.

W 2024 roku zapewniono pomoc 163 krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Liczba ta w porównaniu do 2023 roku uległa zmniejszeniu. Szczegółowe informacje przedstawia tabela 18.

Tabela 18. Rodzaje pomocy udzielanej w samorządach gminnych i powiatowych w latach 2022 - 2024 na terenie województwa zachodniopomorskiego

Rodzaj pomocy	Liczba osób którym udzielono pomocy w danym roku		
	2022	2023	2024
Poradnictwo	8 892	9 390	5 225
grupy wsparcia, samopomocowe	519	617	663
programy terapeutyczne	651	601	1421
terapię psychologiczne indywidualne	1 218	1 020	1 084
zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	117	191	163

Źródło: Dane udostępnione przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego; Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego

Gminna i powiatowa infrastruktura pomocowa - wykaz instytucji

Na terenie poszczególnych powiatów oraz województwa funkcjonuje szereg instytucji oraz organizacji, których celem jest udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy⁶.

Organizacje pozarządowe

Na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują w sumie 64 organizacje pozarządowe, których celem jest udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Zarejestrowane podmioty świadczące wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego w województwie zachodniopomorskim

Na terenie województwa funkcjonuje 36 takich podmiotów. Do tych instytucji zaliczają się:

- ➔ Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (PCPR),
- ➔ Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (SOW),
- ➔ Regionalne Centra Kryzysowe (RCK),
- ➔ Domy dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży,
- ➔ Ośrodki Interwencji Kryzysowej,
- ➔ Centra Usług Społecznych,
- ➔ Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” w Koszalinie,
- ➔ Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie (MOPR).

Podmioty realizujące programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową w województwie zachodniopomorskim

Na terenie województwa zachodniopomorskiego w momencie prowadzenia badania funkcjonowały również instytucje realizujące programy korekcyjno - edukacyjne oraz psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. W sumie na terenie województwa programy te realizowało: 18 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, 3 Centra Usług Społecznych oraz 1 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

⁶ Dane dostępne na dzień 08.07.2025 r.

Podmioty zapewniające miejsca schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego

Na terenie województwa w momencie badania funkcjonowało 11 instytucji zapewniających wsparcie w formie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.

Należą do nich:

- ➔ Hostel dla Osób Doznających przemocy Domowej,
- ➔ Stowarzyszenie SOS dla Rodziny,
- ➔ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Świnoujściu,
- ➔ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Białogardzie,
- ➔ Mieszkanie Kryzysowe w miejscowości Dobra,
- ➔ Centrum Kryzysowe Caritas dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” im. Jana Pawła II w Koszalinie,
- ➔ Hostel – Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w Policach,
- ➔ Dom Samotnej Matki Samarytanek prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego w Karwowie,
- ➔ Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Stargardzie,
- ➔ Schronisko dla Kobiet - Caritas Archidiecezji Szczecińsko - Kamieńskiej w Szczecinie,
- ➔ Hostel – Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Psychologicznego w Szczecinku.

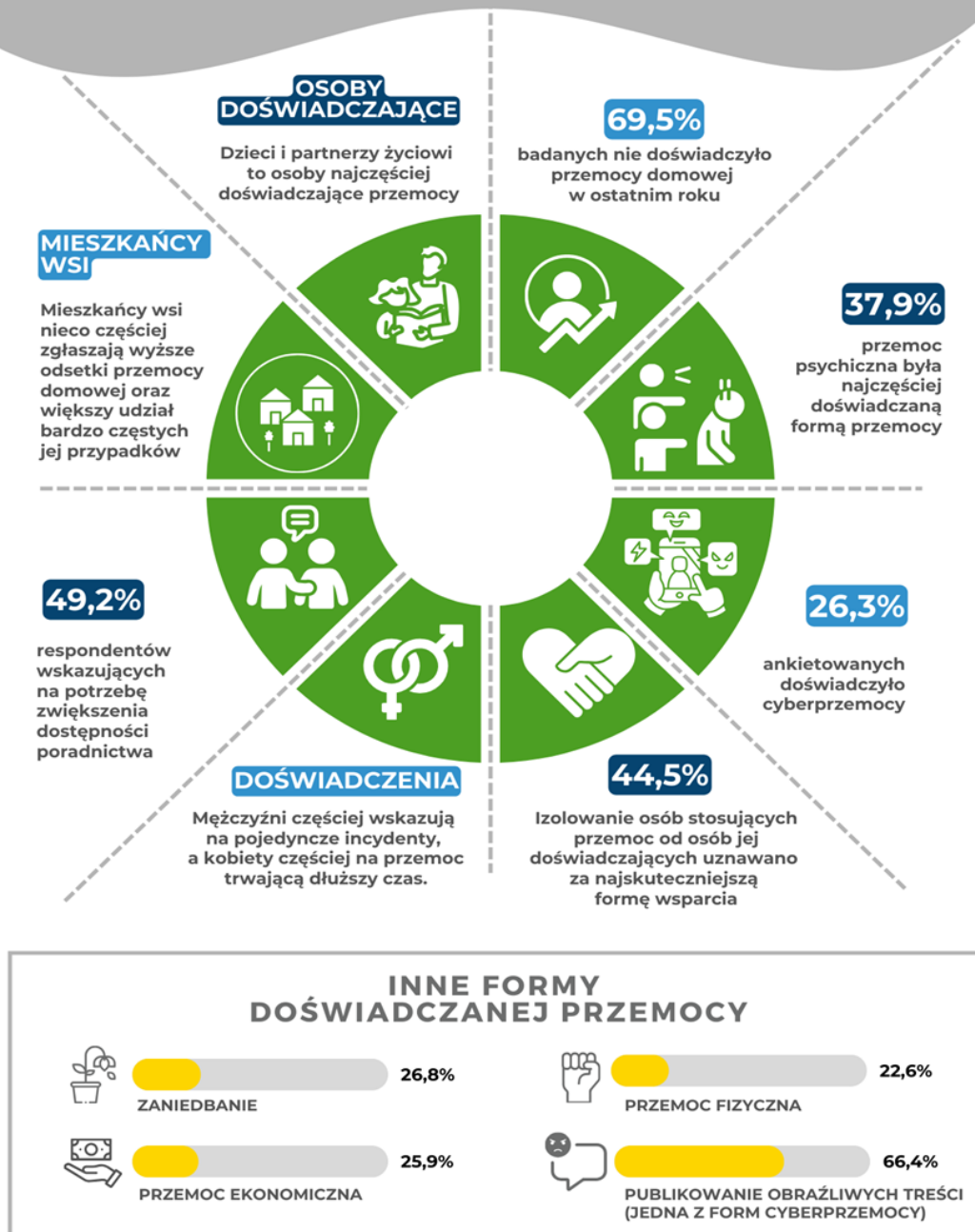
Przemoc oczami dorosłych mieszkańców województwa

na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców województwa zachodniopomorskiego:

1. Próba niniejszego badania to 2 198 osób; dominują osoby w wieku 36-45 lat; większość z wyższym wykształceniem; 67% mieszka w mieście.
2. 69,5% badanych nie doświadczyło przemocy domowej w ostatnim roku, pozostałe osoby zgłaszały przemoc w różnych formach i o różnym charakterze (zarówno incydentalnym jak i powtarzalnym).
3. Najczęściej doświadczaną formą przemocy jest przemoc psychiczna (37,9 %).
4. Cyberprzemoc to zjawisko które ponad połowa badanych nie doświadczyła (53,6 %), jednak 23,6% ankietowanych zwraca uwagę na to, że w ciągu ostatniego roku doświadczyła otrzymywania niechcianych, nachalnych wiadomości.
5. Mężczyźni zgłaszają częściej incydentalne doświadczenia, kobiety natomiast częściej zgłaszały przemoc o charakterze długotrwałym (10 i więcej przypadków w ciągu ostatnich 12 miesięcy).
6. Gospodarstwa jednoosobowe wykazują wyższe ryzyko doświadczania stosowania przemocy i cyberprzemocy.
7. Niższe wykształcenie i gorsze usytuowanie materialne korelują z wyższym ryzykiem doświadczania oraz stosowania przemocy i cyberprzemocy.
8. Respondenci wskazują na potrzebę zwiększonej dostępności poradnictwa (49,2%) oraz izolowania osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy (44, %), jako najskuteczniejsze formy wsparcia.
9. Mieszkańcy wsi nieco częściej zgłaszają wyższe odsetki doświadczania przemocy domowej oraz wyższy udział bardzo częstych przypadków stosowania przemocy - również częściej poszukiwali oni miejsca pomocy dla siebie lub kogoś w sytuacji wystąpienia przemocy.
10. Wśród osób stosujących przemoc, dominują formy przemocy psychicznej (66,6 %); osoby doświadczające przemocy z rąk ankietowanych to najczęściej dzieci oraz partnerzy/partnerki życiowe.

**Rysunek 1. Przemoc oczami dorosłych mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.
Podsumowanie graficzne badania ankietowego**

PRZEMOC OCZAMI DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Źródło: Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Przemoc oczami uczniów z województwa zachodniopomorskiego

na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów województwa zachodniopomorskiego:

1. Badanie objęło 3 105 uczniów. Struktura demograficzna pokazuje zbliżone proporcje ze względu na płeć i miejsce zamieszkania (miasto/wieś). Wiek nie różnicuje istotnie doświadczeń przemocy - zarówno uczniowie młodsi (13 -15 lat), jak i starsi (16 -18 lat) deklarują podobne przeżycia.
2. 25,0% uczniów doświadczyło przemocy w ostatnich 12 miesiącach, a 28,3% nie potrafiło ocenić, czy doświadczyło zachowań przemocowych. Wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” wskazuje na trudności młodzieży w rozpoznawaniu przemocy - zwłaszcza psychicznej. Najczęściej doświadczaną formą przemocy była przemoc psychiczna, obejmująca wyzwiska, groźby, zastraszanie i wyśmiewanie. Kolejno wskazywano przemoc fizyczną oraz seksualną. Osobami stosującymi przemoc wobec uczniów są przede wszystkim ich rówieśnicy: uczniowie ze szkoły - 61,3% oraz koledzy/koleżanki spoza szkoły - 30,1%. Przemoc rówieśnicza ma charakter dominujący, a jej przejawy prawdopodobnie zachodzą także w przestrzeni internetowej.
3. 15,9% uczniów przyznało, że stosowało przemoc, a 25,2% nie umiało ocenić, czy ich zachowania były przemocowe. Tak jak w przypadku osób doświadczających przemocy, dominuje przemoc psychiczna, a następnie fizyczna oraz seksualna.
4. Chłopcy częściej stosowali przemoc niż dziewczęta (20,1% do 12,5%), lecz obie grupy w podobnym stopniu jej doświadczali (24,3% dziewczęta, 25,9% chłopcy). Różnicowanie pojawia się zatem bardziej na poziomie sprawstwa niż wiktymizacji. Sytuacja rodzinna ma wyraźny wpływ na ryzyko wystąpienia przemocy. Uczniowie z rodzin niestabilnych lub niestandardowych, częściej doświadczali przemocy: rozwód/separacja - 30,5%, śmierć rodzica - 28,0%, „inna sytuacja rodzinna” - 39,0% (najwyższy odsetek). Te same grupy częściej również stosują przemoc, w tym aż 34,6% uczniów z „innej sytuacji rodzinnej”.
5. 11,0% uczniów było świadkami przemocy domowej, jednak aż 19,4% nie potrafiło stwierdzić, czy takie sytuacje miały miejsce. Najczęściej wskazywano na przemoc stosowaną przez rodzeństwo (35%), ojca (32,3%) i matkę (27,1%). Dominuje przemoc psychiczna (63,9%) oraz fizyczna (46,2%). Ponad połowa uczniów (55%) była świadkami przemocy rówieśniczej w szkole. 22,2% obserwowało ją 1 - 3 razy, a 16,7% - więcej niż 9 razy (co wskazuje na przemoc ciągłą). Dane dowodzą, że **przemoc szkolna jest zjawiskiem systemowym, a nie incydentalnym**.
6. Przemoc rówieśnicza i domowa to dwie najczęściej funkcjonujące formy przemocy wśród uczniów. Najczęściej powielanym wzorcem jest przemoc psychiczna, a elementem wspólnym dla osób doświadczających oraz stosujących - trudność w rozpoznaniu, nazwaniu i zgłaszaniu przemocy.

Rysunek 2. Przemoc oczami uczniów z województwa zachodniopomorskiego. Podsumowanie graficzne badania ankietowego

Źródło: Diagnoza przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

5. ANALIZA SWOT – MOCNE I SŁABE STRONY

Mocne strony (strengths)

Wewnętrzne czynniki pozytywne wyróżniające województwo, tworzą potencjał oraz pozytywny wizerunek jednostki.

Słabe strony (weaknesses)

Wewnętrzne czynniki negatywne, które ograniczają sprawność i mogą uniemożliwić rozwój.

Szanse (opportunities)

Zewnętrzne czynniki pozytywne - cechy i tendencje w otoczeniu województwa, które mogą stanowić impuls rozwojowy.

Zagrożenia (threats)

Zewnętrzne czynniki negatywne - zbiór sytuacji i procesów, które mogą tworzyć dla województwa niekorzystne warunki do rozwoju oraz funkcjonowania.

Tabela 19. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowana sieć instytucji, zespołów interdyscyplinarnych i specjalistycznych form pomocy na terenie regionu. 2. Systematyczny wzrost wykorzystania interwencyjnej infrastruktury kryzysowej. 3. Wysoka skuteczność programów dla osób stosujących przemoc. 4. Wysoki wskaźnik aktywności interwencyjnej zespołów interdyscyplinarnych. 5. Stabilny poziom wszczynanych i kończonych procedur Niebieskie Karty. 6. Skupienie na kompleksowej pomocy w samorządach lokalnych. 7. Zwiększona ochrona małoletnich po zmianach prawnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska liczba rodzin objętych wsparciem ze względu na przemoc domową w systemie pomocy społecznej. 2. Duża fluktuacja i nagłe spadki liczby interwencji domowych realizowanych przez Policję. 3. Wysoka i niestabilna fluktuacja liczby wszczynanych procedur Niebieskie Karty (NK) na poziomie powiatowym. 4. Brak danych w kluczowych obszarach monitorowania przemocy. 5. Spadek wykorzystania niektórych elementów infrastruktury pomocowej. 6. Ograniczenia w zakresie udzielania poradnictwa. 7. Zaniedbanie pozostaje dominującą formą krzywdzenia dzieci. 8. Wysoki poziom zaangażowania w interwencje w zespołach interdyscyplinarnych nie przekłada się na efektywność procedur. 9. Wzrost liczby osób stosujących przemoc (wg ZUW) i niestabilny poziom zaangażowania w programy wsparcia.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowelizacja przepisów prawa, jako katalizator wykrywalności i zwiększenia ochrony dzieci. 2. Rosnące zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi kryzysowe i terapeutyczne. 3. Wzrost liczby zidentyfikowanych osób stosujących przemoc. 4. Stabilizacja i spadek ogólnego obciążenia społecznego wynikającego z ubóstwa i bezrobocia. 5. Długoterminowy trend starzenia się społeczeństwa. 6. Wykorzystanie nowych wymogów prawnych do usprawnienia monitoringu. 7. Rozszerzenie zakresu zidentyfikowanych form przemocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. 2. Wykluczenie komunikacyjne i rozproszony układ osadniczy. 3. Wzrost obciążenia systemu opieką nad dziećmi, jako osobami doznającymi przemocy. 4. Utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom przemocy pod wpływem alkoholu. 5. Korelacja przemocy z innymi, złożonymi problemami społecznymi. 6. Utrwalenie się trudnych do udowodnienia form przemocy. 7. Długoterminowy spadek populacji w regionie – jego potencjalny wpływ na sektor pomocy społecznej.

Źródło: opracowanie własne.

MOCNE STRONY

Zidentyfikowane w oparciu o analizę danych zastanych

1. Rozbudowana sieć instytucji, zespołów interdyscyplinarnych i specjalistycznych form pomocy na terenie regionu.

- ➔ W regionie działa 113 gminnych zespołów interdyscyplinarnych.
- ➔ Funkcjonuje duża liczba podmiotów udzielających pomocy, w tym 64 organizacje pozarządowe.
- ➔ Dostępnych jest 36 zarejestrowanych podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego.
- ➔ W badanym okresie utrzymuje się stała liczba specjalistycznych ośrodków wsparcia (6 ośrodków z 20 miejscami), domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (1 ośrodek z 10 miejscami) oraz ośrodków interwencji kryzysowej (6 ośrodków z 54 miejscami).
- ➔ W momencie badania funkcjonowało 11 instytucji zapewniających miejsca schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.

2. Systematyczny wzrost wykorzystania interwencyjnej infrastruktury kryzysowej.

- ➔ Odnotowano znaczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej – ze 179 osób w 2023 roku do 433 osób w 2024 roku.
- ➔ Wzrasta również liczba osób korzystających z usług Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia – z 98 osób w 2023 roku do 110 osób w 2024 roku.
- ➔ Wzrost liczby osób korzystających z programów terapeutycznych (z 601 osób w 2023 roku do 1.421 osób w 2024 roku) oraz terapii psychologicznej indywidualnej (z 1.020 osób w 2023 roku do 1 084 osób w 2024 roku). Świadczy to o zaspokajaniu rosnącego zapotrzebowania na specjalistyczną pomoc i efektywności prowadzonych działań w tych obszarach.

3. Wysoka skuteczność programów dla osób stosujących przemoc.

- ➔ Programy korekcyjno-edukacyjne wykazują wysoki wskaźnik ukończenia: w 2024 roku ukończyło je 81% kobiet i 78% mężczyzn (wzrost w porównaniu do lat ubiegłych).
- ➔ Programy psychologiczno-terapeutyczne również cechuje wysoki wskaźnik ukończenia: w 2024 roku wyniósł on 86% dla kobiet i 70% dla mężczyzn.

4. Wysoki wskaźnik aktywności interwencyjnej zespołów interdyscyplinarnych.

- ➔ Liczba posiedzeń gminnych zespołów interdyscyplinarnych stale rosła w analizowanym okresie, osiągając 1.089 posiedzeń w 2024 roku, co stanowi najwyższą wartość w latach 2022 - 2024. Wzrost ten jest istotny, ponieważ zespoły te stanowią kluczowy element lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

5. Stabilny, choć wykazujący fluktuacje, poziom wszczynanych i kończonych procedur Niebieskie Karty (NK).

- ➔ Liczba wszczętych procedur NK (wg ZUW) osiągnęła najwyższy poziom w 2024 roku (3.659 przypadków), co może wynikać ze zwiększonej wykrywalności i świadomości.
- ➔ Liczba zakończonych procedur NK utrzymuje się na względnie stałym poziomie około 3.500 rocznie.

6. Skupienie na kompleksowej pomocy w samorządach lokalnych.

- ➔ Mimo spadku poradnictwa ogólnego w 2024 roku, rola grup wsparcia i samopomocowych (wzrost do 663 osób korzystających w 2024 roku) znacząco wzrosła, co świadczy o zwiększeniu nacisku na pomoc długofalową i wspólnotową na poziomie gminnym i powiatowym.

7. Zwiększona ochrona małoletnich po zmianach prawnych.

- ➔ Znacząco wzrosła liczba dzieci uznanych za osoby doświadczające przemocy domowej (wg ZUW), co jest efektem nowelizacji ustawy (ustawa „Kamillek”) uznającej świadków przemocy za osoby doświadczające krzywdzenia.

SŁABE STRONY

Zidentyfikowane w oparciu o analizę danych zastanych

1. Niska liczba rodzin objętych wsparciem ze względu na przemoc domową w systemie pomocy społecznej

- ➔ W 2024 roku jedynie 318 rodzin otrzymało pomoc ze strony systemu pomocy społecznej, w którym przemoc domowa była wskazywana jako główna przyczyna udzielenia wsparcia. Wartość ta jest niska w porównaniu do ogólnej liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty (4.466 w 2024 r.).

2. Duża fluktuacja i nagłe spadki liczby interwencji domowych realizowanych przez Policję

- ➔ W latach 2023–2024 odnotowano drastyczny spadek ogólnej liczby interwencji domowych dotyczących przemocy domowej (z 1.783 w 2023 roku do 471 w 2024 roku). Tak gwałtowny spadek zgłaszanych przypadków z jednej strony może budzić pozytywne odczucia, jednak

prawdopodobnie wskazuje na pewne zmiany w zakresie kwalifikacji czynów i może świadczyć o nagłym pogorszeniu wykrywalności skali zjawiska.

3. Wysoka i niestabilna fluktuacja liczby wszczynanych procedur Niebieskie Karty (NK) na poziomie powiatowym

➔ Wiele powiatów odnotowywało duże zmiany w liczbie NK w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców, co może świadczyć o problemach z jednolitym kwalifikowaniem zdarzeń jako właściwych do zastosowania procedury lub o niestabilnej procedurze detekcji zjawiska.

4. Brak danych w kluczowych obszarach monitorowania przemocy

➔ Dane zastane Policji dotyczące formularzy NK nie pozwalają na analizę trendu występowania kolejnych przypadków przemocy w latach ubiegłych, ponieważ szczegółowe zestawienie takiej statystyki było dostępne tylko dla roku 2024.

5. Spadek wykorzystania niektórych elementów infrastruktury pomocowej

➔ Liczba punktów konsultacyjnych spadła w 2024 roku do 16, co jest najniższą wartością od 2022 roku.

➔ Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (posiadający 10 miejsc w 1 ośrodku) nie przyjął żadnej klientki w całym analizowanym okresie 2022 - 2024, co może świadczyć o braku dostatecznej wiedzy o jego istnieniu lub niedopasowaniu oferty do potrzeb.

6. Ograniczenia w zakresie udzielania poradnictwa

➔ W 2024 roku odnotowano znaczący spadek liczby osób korzystających z poradnictwa (o charakterze ogólnym i specjalistycznym) w samorządach gminnych i powiatowych – z 9.390 osób w 2023 roku do 5.225 osób w 2024 roku.

7. Zaniedbanie pozostaje dominującą formą krzywdzenia dzieci (wg danych ZUW)

➔ Mimo wzrostu widoczności problemu dzieci doświadczających przemocy (wg ZUW w 2024 roku było to 3 016 dzieci), najczęstszą formą krzywdzenia jest przemoc psychiczna i zaniedbanie. Wśród dzieci zaniedbanie jest wskazywane, jako dominująca forma, co świadczy o utrzymującym się problemie niewłaściwej realizacji ról opiekuńczych.

8. Wysoki poziom zaangażowania w interwencje w zespołach interdyscyplinarnych nie przekłada się na efektywność procedur

➔ Mimo wzrostu liczby posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych oraz zespołów interdyscyplinarnych, liczba zakończonych procedur NK jest na względnie stałym poziomie, a liczba rodzin objętych procedurą NK wykazuje niewielką tendencję spadkową.

9. Wzrost liczby osób stosujących przemoc (wg ZUW) i niestabilny poziom zaangażowania w programy wsparcia

- ➔ Dane ZUW wskazują na wzrost liczby osób stosujących przemoc, przy jednoczesnych fluktuacjach w liczbie osób przystępujących do programów korekcyjno – edukacyjnych i spadku skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla mężczyzn.

SZANSE

Zidentyfikowane w oparciu o analizę danych zastanych

1. Nowelizacja przepisów prawa jako katalizator wykrywalności i zwiększenia ochrony dzieci

- ➔ Zmiana prawa (m.in. tzw. „Ustawa Kamilka” w 2023 roku) uznająca świadków przemocy domowej za osoby doznające przemocy, stwarza prawny i polityczny mandat do intensyfikacji działań ochronnych i przeznaczania dedykowanych środków na rzecz dzieci. Skutkiem tej zmiany jest wzrost liczby dzieci uznanych za osoby doświadczające przemocy.

2. Rosnące zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi kryzysowe i terapeutyczne

- ➔ Znaczący wzrost liczby osób korzystających z Ośrodków Interwencji Kryzysowej oraz z programów terapeutycznych. Ten wzrost popytu na profesjonalne wsparcie stanowi zewnętrzne uzasadnienie dla zwiększenia finansowania i rozbudowy infrastruktury pomocowej i kadr, szczególnie w obszarze interwencji oraz terapii indywidualnej.

3. Wzrost liczby zidentyfikowanych osób stosujących przemoc

- ➔ Statystyki Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego wskazują na wzrost liczby osób stosujących przemoc. Ta większa widoczność problemu stwarza możliwość poszerzenia obligatoryjności i intensyfikacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych skierowanych do osób stosujących, których efektywność jest już wewnętrzną siłą systemu (jak wynika z wcześniejszych analiz).

4. Stabilizacja i spadek ogólnego obciążenia społecznego wynikającego z ubóstwa i bezrobocia

- ➔ Systematyczny, choć nieznaczny, spadek liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej ogółem, a także spadek liczby rodzin objętych wsparciem z powodu ubóstwa i bezrobocia w latach 2022-2024. Ta stabilizacja trendów ekonomiczno-społecznych stwarza szansę na przesunięcie uwagi i zasobów (czasu i środków) na bardziej skomplikowane i ukryte problemy społeczne, takie jak przemoc domowa, która nie jest już maskowana dominującymi problemami materialnymi.

5. Długoterminowy trend starzenia się społeczeństwa

- ➔ Mediana wieku mieszkańców regionu wynosi 44,7 lat i prognozuje się dalsze starzenie się populacji. Ten trend demograficzny stanowi szansę na proaktywne włączenie tematyki przemocy i zaniedbania wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami (które są grupami wysokiego ryzyka, a ich problem pozostaje często ukryty) w planowane inwestycje w infrastrukturę socjalną i pomocową dla seniorów.

6. Wykorzystanie nowych wymogów prawnych do usprawnienia monitoringu

- ➔ Wzrost liczby wszczętych procedur Niebieskie Karty w 2024 roku do najwyższego poziomu w analizowanym okresie. Choć trend ten bywa niestabilny na poziomie powiatów, ogólny wzrost sygnalizuje większą czujność instytucji (szczególnie po zmianach prawnych), co tworzy szansę na ujednoczenie i standaryzację procedur reagowania na przemoc w różnych podmiotach.

7. Rozszerzenie zakresu identyfikowanych form przemocy

- ➔ Wprowadzenie do statystyk Policji i ZUW nowych form przemocy (np. cyberprzemocy od 2023 r.). Choć dane te są na razie skromne, formalne uwzględnienie cyberprzemocy tworzy podstawę do dalszego monitoringu, edukacji i walki z tą formą przemocy, która jest coraz bardziej istotna szczególnie w kontekście młodych osób (zgodnie z wynikami badań uczniów).

ZAGROŻENIA

Zidentyfikowane w oparciu o analizę danych zastanych

1. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa

- ➔ Stabilny i wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (24%) przy niskim odsetku osób w wieku przedprodukcyjnym (17%) stanowi zewnętrzne zagrożenie w postaci wzrostu skali przemocy i zaniedbania wobec osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, które są grupami podwyższonego ryzyka.
Ten trend zwiększa zapotrzebowanie na specjalistyczną infrastrukturę i opiekę długoterminową.

2. Wykluczenie komunikacyjne i rozproszony układ osadniczy

- ➔ Niski wskaźnik zaludnienia (71 osób/km²) i rozproszony układ osadniczy w wielu powiatach województwa stwarzają ryzyko ograniczenia dostępności do scentralizowanej, specjalistycznej infrastruktury pomocowej (np. specjalistyczne ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej) dla mieszkańców terenów wiejskich i słabo zaludnionych.

3. Wzrost obciążenia systemu opieką nad dziećmi, jako osobami doświadczającymi przemocy

- ➔ Zmiany prawne uznające świadków przemocy za osoby nią doświadczające, spowodowały drastyczny wzrost liczby dzieci objętych tą kategorią. Ten czynnik zewnętrzny znacząco zwiększa obciążenie służb i zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi dla nieletnich.

4. Utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom przemocy pod wpływem alkoholu

- ➔ Mimo niewielkiego spadku, w 2024 roku nadal zidentyfikowano 1.477 osób stosujących przemoc pod wpływem alkoholu, z czego zdecydowaną większość stanowią mężczyźni (1.326 przypadków). Alkohol pozostaje trudnym do zwalczania problemem społecznym, który stanowi główny zapalnik eskalacji przemocy w rodzinach.

5. Korelacja przemocy z innymi, złożonymi problemami społecznymi

- ➔ Dominujące przyczyny udzielania pomocy społecznej to długotrwałe/ciężkie choroby, ubóstwo i niepełnosprawność. Te współwystępujące czynniki zwiększają stopień zależności materialnej i mieszkaniowej osób doświadczających przemoc od osób ją wobec nich stosujących, utrudniając skuteczną interwencję i trwale uniezależnienie się od sytuacji przemocowej.

6. Utrwalenie się trudnych do udowodnienia form przemocy

- ➔ Według statystyk Policji, przemoc psychiczna i zaniedbanie pozostają dominującymi formami krzywdzenia, zwłaszcza dzieci. Te formy przemocy są z natury trudne do wykrycia i udowodnienia, co stanowi stałe wyzwanie dla skuteczności pracy interwencyjnej i procedur karnych.

7. Długoterminowy spadek populacji w regionie – jego potencjalny wpływ na sektor pomocy społecznej

- ➔ Prognozowany spadek liczby mieszkańców Województwa do 1.453.315 do 2050 roku stanowi zagrożenie dla stabilności długoterminowego finansowania i obsadzania etatów w systemie pomocy społecznej, z uwagi na kurczącą się bazę podatkową i malejącą populację w wieku produkcyjnym.

6. CEL, PRIORYTETY, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI

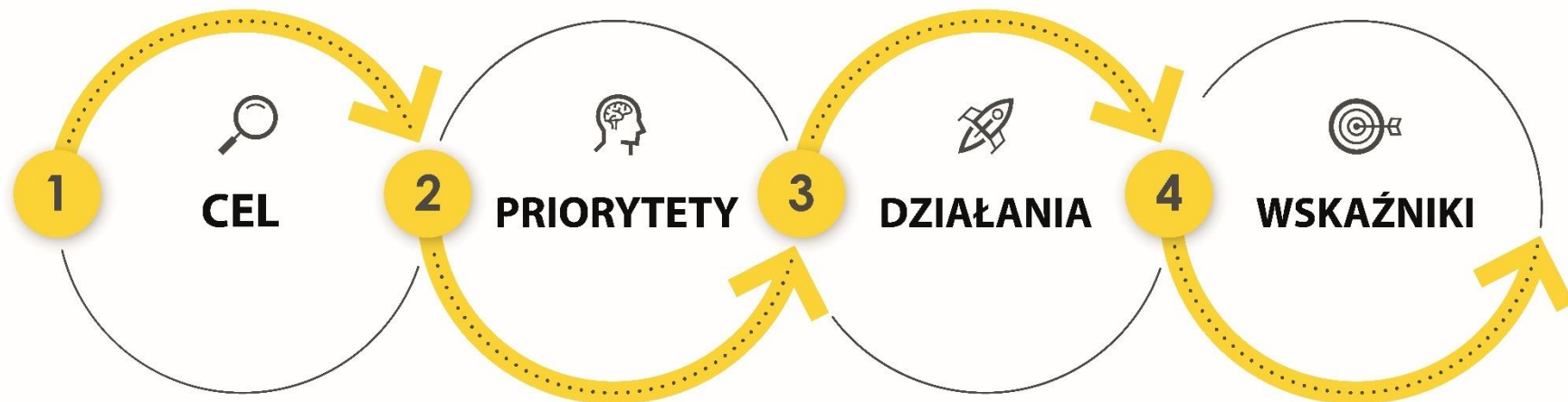

Tabela 20. Cel, priorytety, działania, wskaźniki

CEL GŁÓWNY						
Ograniczenie zjawiska przemocy domowej, zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej w województwie zachodniopomorskim						
PRIORYTETY	1. Zwiększenie skuteczności i dostępności systemu przeciwdziałania przemocy domowej.	PLANOWANE DZIAŁANIA	1.1	Organizacja cyklicznych spotkań koordynacyjnych dla przedstawicieli OPS, PCPR, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i NGO	WSKAŹNIKI	Liczba zorganizowanych spotkań
			1.2	Utworzenie i prowadzenie wojewódzkiej bazy kontaktowej instytucji i specjalistów (strona internetowa)		Liczba podmiotów ujętych w bazie
			1.3	Wdrożenie bezpiecznego systemu wymiany informacji i dokumentów między instytucjami		Liczba instytucji korzystających z systemu
			1.4	Powołanie i wsparcie merytoryczne Regionalnych Koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy		Liczba powołanych koordynatorów
			1.5	Wsparcie funkcjonowania punktów interwencji kryzysowej (podniesienie kompetencji i kwalifikacji pracowników PIK)		Liczba udzielonego wsparcia
			1.6	Prowadzenie działań informacyjnych o dostępnych formach pomocy		Liczba odbiorców działań
	2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc	PLANOWANE DZIAŁANIA	2.1	Organizacja „spotkań roboczych” z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości/ służby kuratorskiej	Liczba zorganizowanych spotkań	
			2.2	Upowszechnianie informacji dot. stosowania sankcji w przypadku uchylania się od udziału w programach	Liczba osób realizujących program	
			2.3	Promowanie zwiększenia liczby edycji programów korekcyjno - edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych	Liczba edycji programów	
			2.4	Szkolenie kadry prowadzącej programy	Liczba przeszkolonych osób	
	3. Wzmocnienie ochrony	PLANOWANE DZIAŁANIA	3.1	Upowszechniania dobrych praktyk rozbudowy sieci	Liczba dostępnych miejsc	

PRIORYTETY		i kompleksowego wsparcia osób doznających przemocy	PLANOWANE DZIAŁANIA		mieszkań interwencyjnych i miejsc schronienia	WSKAŹNIKI	
				3.2	Szkolenia dla służb z zakresu stosowania nakazów i zakazów zbliżania się		Liczba przeszkolonych osób
				3.3	Wsparcie samorządów gminnych i powiatowych we wzmacnianiu współpracy z sądami rodzinnymi		Liczba wspólnych inicjatyw
				3.4	Wzmacnianie rozwoju oferty grup wsparcia dla osób dorosłych i dzieci		Ilość podjętych działań
	4.	Podniesienie kompetencji kadr		4.1	Realizacja szkoleń międzysektorowych (wzmacnianie współpracy jst. z ngo)		Liczba szkoleń
				4.2	Szkolenia specjalistyczne z nowych form przemocy		Liczba przeszkolonych osób
	5.	Wzmocnienie profilaktyki i edukacji społecznej		4.3	Organizacja stałych form superwizji		Liczba osób objętych superwizją
				4.4	Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla kadr pierwszego kontaktu		Liczba pracowników objętych wsparciem
				4.5	Tworzenie sieci wymiany doświadczeń i dobrych praktyk		Liczba instytucji uczestniczących
				5.1	Wsparcie projektów organizacji pozarządowych ze środków będących w dyspozycji Województwa.		Liczba wspartych projektów
				5.2	Udział w ogólnopolskich i międzynarodowych kampaniach profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy		Liczba kampanii
				5.3	Promowanie programów rówieśniczych – zwiększanie świadomości w zakresie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy		Liczba uczestników
				5.4	Inicjowanie działań organizacji warsztatów dla rodziców –promowanie wychowania bez przemocy		Liczba warsztatów
5.5	Podjęcie działań w ramach edukacji cyfrowej	Liczba działań edukacyjnych					

	6. Rozwój i finansowanie innowacyjnych modeli wsparcia.		<p>6.1 Inspirowanie do nowych, innowacyjnych rozwiązań:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pilotáže (np. pedagog rodziny, zespoły mobilne, centra „jedne drzwi”[*]).2. Współpraca z NGO (konkursy na realizację działań profilaktycznych).3. Skalowanie sprawdzonych modeli na cały region. <p>*Centrum „jedne drzwi” zapewnia zintegrowane, skoordynowane wsparcie, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">• pomoc psychologiczną,• poradnictwo prawne,• wsparcie socjalne,• interwencję kryzysową,• koordynację sprawy (osoba prowadząca / case manager),• szybkie skierowania do schronienia, terapii czy ochrony dzieci. <p>Kluczowe cechy:</p> <ul style="list-style-type: none">• brak „odbijania” między instytucjami,• jeden plan pomocy,• bezpieczeństwo i poufność,• szybsza reakcja,• niższa bariera wejścia, intymność (ważne przy przemocy psychicznej). <p>Rola dla ROPS:</p> <ul style="list-style-type: none">• inicjowanie i pilotaż takich centrów,• tworzenie standardów działania - interwencji,• finansowanie - szkolenia,	
--	--	--	---	--

Źródło: opracowanie własne.

7. PARTNERZY REALIZACJI PROGRAMU

Podmioty uczestniczące w realizacji działań określonych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej działające w najbliższym środowisku lokalnym, służące doraźnym lub specjalistycznym wsparciem w rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą lub realizujące procedurę „Niebieskie Karty”, w tym głównie:
 - powiatowe centra pomocy rodzinie,
 - ośrodki pomocy społecznej,
 - ośrodki interwencji kryzysowej,
 - punkty interwencji kryzysowej,
 - placówki specjalistycznego poradnictwa,
 - ośrodki wsparcia,
 - specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie udzielające różnego rodzaju wsparcia, w tym zapewnienie schronienia,
 - placówki całodobowe realizujące programy opiekuńcze i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży,
 - placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego,
 - domy pomocy społecznej;
2. Jednostki wymiaru sprawiedliwości i ochrony porządku publicznego:
 - sąd,
 - prokuratura,
 - kuratorzy sądowi,
 - policja,
 - żandarmeria wojskowa,
 - służba więzienna;
3. Placówki oświaty mające bezpośredni kontakt z dziećmi i młodzieżą oraz ich opiekunami, w tym:
 - przedszkola,
 - szkoły,
 - poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
 - młodzieżowe ośrodki socjoterapii,
 - młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
4. Placówki służby zdrowia (publiczne i niepubliczne), w tym:
 - ośrodki zdrowia,
 - szpitale (oddziały ratunkowe, poradnie szpitalne i przyszpitalne),
 - pogotowie ratunkowe,
 - placówki leczenia odwykowego,
 - poradnie zdrowia psychicznego;

5. Inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, m.in.:

- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- grupy robocze działające przy zespołach interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- poradnie rodzinne;

6. Partnerstwa publiczno - społeczne,

7. Partnerstwa prywatno - społeczne,

8. Organizacje pozarządowe.

8. FINANSOWANIE, MONITORING, EWALUACJA

FINANSOWANIE PROGRAMU

Podstawowym źródłem finansowania działań Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego ujętych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030 jest budżet Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego. Środki na realizację Programu mogą pochodzić także z dotacji z budżetu Państwa oraz funduszy unijnych.

MONITORING

Celem monitoringu jest zapewnienie, że realizacja programu będzie się odbywać zgodnie z przyjętymi celami i założeniami zatwierdzonymi w dokumentach programowych. Ocena realizacji Programu będzie oparta przede wszystkim o zbierane dane statystyczne, które zostaną poddane przeglądowi oraz będą na bieżąco aktualizowane.

Monitoring będzie obejmował:

- cele i rezultaty Programu;
- określanie zgodności realizacji celów i rezultatów Programu;
- sygnalizowanie pojawiających się problemów;
- udoskonalanie realizacji Programu poprzez dostarczanie informacji, które mogą służyć zwiększaniu efektywności prowadzonych oddziaływań.

Narzędzia monitoringu:

- roczne sprawozdanie z realizacji Programu;
- analiza danych statystycznych, badania empiryczne, ankiety;
- spotkania z realizatorami;
- raporty finansowe z wykonania budżetu;
- roczne sprawozdanie z ilości wszczętych procedur „Niebieskie Karty”;
- liczba kar nałożonych przez sądy w związku z przemocą domową.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja jest wartościowaniem, oceną, szacowaniem zalet i wartości, procesem zbierania danych i ich interpretacji w celu podejmowania decyzji dotyczących doboru środków do osiągnięcia określonych celów. Przewiduje się, że Program będzie poddawany ewaluacji raz w roku.

Wskaźniki ewaluacji Programu:

- liczba osób objętych edukacją na temat zjawiska przemocy domowej;
- liczba zrealizowanych godzin zajęć edukacyjnych na temat przemocy;
- liczba badań empirycznych dotyczących przemocy;
- systematycznie aktualizowana baza danych o podmiotach realizujących na terenie województwa zachodniopomorskiego zadania z zakresu przemocy domowej;
- liczba szkoleń z zakresu rozwiązywania problemów przemocy domowej;
- liczba osób biorących udział w szkoleniach;
- liczba publikacji dotyczących problematyki przemocy domowej;
- liczba kampanii społecznych;
- liczba konferencji, paneli, seminariów, warsztatów;
- liczba uczestników konferencji, paneli, seminariów, warsztatów;
- liczba szkoleń dotyczących metod i form pracy ze sprawcą przemocy domowej.

Zakłada się, że w oparciu o wyżej wymienione wskaźniki, monitoring i ewaluację realizacji Programu prowadzony będzie we współpracy ze wszystkimi służbami, które realizują w ramach swoich kompetencji zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz podmiotami i organizacjami, którym te zadania zlecono na podstawie stosownych umów i /lub porozumień.

9. SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

TABELE:

Tabela 1. Wartości wskaźników sporządzonych przez Policję Niebieskich Kart na 10.000 mieszkańców w Województwie Zachodniopomorskim w podziale na powiaty i jednostki administracyjne w okresie 2022 - 2024.....	14
Tabela 2. Liczba mieszkańców województwa zachodniopomorskiego w podziale na obszar zamieszkania.....	17
Tabela 3. Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy domowej zrealizowanych przez Policję dla województwa zachodniopomorskiego w podziale na powiaty i jednostki administracyjne w latach 2022-2024.....	18
Tabela 4. Liczba formularzy wszczynających procedurę NK w zestawieniu z liczbą formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy dla roku 2024.....	19
Tabela 5. Rodziny objęte procedurą NK w podziale na powiaty w latach 2022 - 2024.....	24
Tabela 6. Zestawienie procentowego udziału osób doznających przemocy w podziale na płeć oraz pełnoletność w latach 2022-2024.....	27
Tabela 7. Osoby stosujące przemoc - podział ze względu na płeć w podziale na jednostki administracyjne województwa Zachodniopomorskiego w latach 2022 - 2024.....	31
Tabela 8. Osoby doświadczające przemocy domowej w podziale na płeć i pełnoletność według danych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w latach 2022 - 2024....	33
Tabela 9. Liczba osób stosujących przemoc według danych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w latach 2022 - 2024 w podziale na płeć.....	34
Tabela 10. Rodzaje stosowanej przemocy przez osoby stosujące przemoc w podziale.....	36
Tabela 11. Inne rodzaje przemocy wykazane w statystykach Policji w okresie 2022-2024	39
Tabela 12. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022 - 2024.....	40
Tabela 13. Liczba osób, które przystąpiły do programu korekcyjno - edukacyjnego.....	43
Tabela 14. Procent osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny.....	44
Tabela 15. Liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno – terapeutycznego.....	44
Tabela 16. Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny.....	45
Tabela 17. Liczba placówek oraz liczba osób, które skorzystały z usług specjalistycznych ośrodków wsparcia, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz ośrodków interwencji kryzysowych w województwie zachodniopomorskim w latach 2022 - 2024.....	46
Tabela 18. Rodzaje pomocy udzielanej w samorządach gminnych i powiatowych w latach 2022 - 2024 na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	47
Tabela 19. Analiza SWOT.....	56
Tabela 20. Cel, priorytety, działania, wskaźniki.....	64

WYKRESY:

Wykres 1. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję w latach 2022-2024	12
Wykres 2. Wskaźnik sporządzonych Niebieskich Kart na 10.000 mieszkańców w podziale na powiaty i jednostki administracyjne województwa zachodniopomorskiego	13
Wykres 3. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez Policję w latach 2022-2024	17
Wykres 4. Liczebność wypełnionych formularzy Niebieskiej Karty A, C, D w latach 2022-2024.....	21
Wykres 5. Liczba wszczętych procedur NK w okresie 2022-2024	22
Wykres 6. Liczba zakończonych procedur NK na przestrzeni lat 2022-2024	22
Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty w okresie 2022-2024	23
Wykres 8. Osoby doświadczające przemocy domowej na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	25
Wykres 9. Osoby stosujące przemoc w województwie zachodniopomorskim - podział ze względu na płeć.....	30
Wykres 10. Rodzaje przemocy stosowane na terenie województwa zachodniopomorskiego	35
Wykres 11. Liczba osób stosujących przemoc będąca pod wpływem alkoholu w latach 2022-2024	40

RYSUNKI:

Rysunek 1. Misja i model realizowanego programu	10
Rysunek 2. Przemoc oczami dorosłych mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.	51
Rysunek 3. Przemoc oczami uczniów z województwa zachodniopomorskiego.....	54